

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy órára ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy órára ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, július 25.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Báró Fejérváry.**Az aradi zálogház kérdéséhez.****Élnék-e a követek?****Elmozdított vasuti tisztviselő.****Sándor király házassága és a legújabb
belgrádi intrikák.****Megsült ember.****Az utolsó törzsvendég.****El Párisba!****Tárca: A pusztulás krónikása.** Irta: G. D.**Regény-Csarnok: Modern Ophélie.** Fordította: Liptai Imre.

Báró Fejérváry.

Arad, július 24.

Egy becsületes katona, az ország egyik első rangú, hűséges tisztviselője megválni készül állásától. Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter, miután kétszer jubilált, mint miniszter, miután végigszolgált Tisza Kálmán miniszterelnökségétől az összes kormányokat a Széll miniszteriumig, megmáshatlanul elhatározta, hogy visszavonul a politikai közeletről, lemond a miniszterségről és nyugalomba megy.

A mikor ez az elhatározása immár napfényre derült, s amidőn Fejérvárynak annyiszor híresztelt lemondása most már komoly ténynyé válik, lehetetlen némi visszapillantást nem vetnünk hivatali működésére.

A miniszterségre való kinevezését a magyar közéletben szinte páratlan előité-

lettel és ócsárlással fogadták. A sajtó majdnem kivétel nélkül rosszalta Tisza Kálmán elhatározását.

Szinte bizonyos, hogy a magyar miniszteri állásban soha senkit Fejérvárynál nagyobb ellenszenvvel nem fogadtak, viszont soha oly nagyon meg nem szerettek, mint éppen ezt a katonát, akinek egyik legnagyobb bűneül rótták fel, hogy közös hadseregbeli tábornok.

És aztán ez a „K. und K. Generál” bebizonyította, hogy lehet valaki tetőtől talpig jó hazafi és igaz magyar ember, ha mindjárt a Gesamtmarmée tábornoka is.

Minden tehetségét és igyekezetét a honvédség fejlesztésére fordította. A primitív állapotban volt honvédséget, úgy szólván, reformálta, harcra kész haderővé fejlesztette és olyan derék és jeles hadsereggé tette, amelyről elismeréssel nyilatkoznak ma már nemcsak a hadsereg feje, a király, nemcsak a katonai notabilitások, hanem Fejérvárynak egykor legádázabb politikai ellenfelei is.

A politikai ellenfelek! Ezekről kellett legtöbbet szenvednie Fejérvárynak. Még dialektusát is kigúnyolták, egyenes, őszinte beszédét katonai lenézésnek és a civill elem felett való fölényes modornak tartották.

Lassankint azonban kiismerték, a nagy véderővita és parlamenti harc után mindinkább megkedvelték és egy-két parlamenti harc után megszerették.

Fejérváry már rég óta egyik legnépszerűbb miniszterünk és politikai ellenfelei egyaránt becsülik benne szorgalmát, buzgóságát, mint loyálisát.

És most visszavonul. Minden komoly és elfogulatlan ember mély sajnálkozással vesz erről tudomást. Hivatottabb emberünk alig lett volna a honvédelmi tárczára, aki szakmáját kitűnően értette s a kinek egyik főérdeme, hogy a királynak mindenkor és mindvégig egyik legkedvesebb embere volt.

A magyar katonai iskolák létesítése, talán éppen ezért történhetett meg oly könnyen.

Őszintén óhajtanók, hogy az illetékes körök Fejérváryt elhatározásáról lemondani tudják.

Mert jobb kezekben nem lehet a honvédelmi tárca, mintha ott marad továbbra is a Fejérváry kipróbált vezetésében.

(B. sz.)

Az aradi zálogház kérdéséhez.

Arad, július 24.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Az Aradi Közlöny mai száma a zálogház kérdéséről hoz vezető cikkelyt melynek az a tenórja, hogy a helyi pénzügyintézetek létesítsenek zálogházat. Erre szinte annál inkább szükség van, mert a kamatláb-leszállítás következtében a magánzálogházak megszüntették az ingóságokra való hitelezést.

Lázasan élő korunk sajátsága, hogy gyor-

TÁRCA.

A pusztulás krónikása.

Irta: G. D.

Eltemettek a minap egy öreg újságíró, aki New-York gazdasági viszonyait úgy ismerte, mint Bécsét, Budapestét, és Magyarországot úgy, mint Ausztriát, és valamennyit nagyon jól ismerte. Az ítéletét pedig nem korlátozta semmi politikai tekintet; legbuzgóbb, legtanulatibb és legtekintélyesebb szavú harczosa volt a Lajtán túl a magyar gazdasági függetlenségnek. Az igaz, hogy osztráknak csak indigena volt. Wirth Miksa Boroszlóban született, s nagynevű közgazdasági író és statisztikus volt már akkor, amikor bécsi újságjához hívták most huszonhat esztendeje.

S ő az újságírói tollal kezében még sokkal magasabbra növelte az elismerést; mert nemcsak a kritikai készsége és érzéke fejlődött oly biztossá, hogy szinte matematikai biztossággal jóslta a konjunkturákból meg országok és világrészek gazdasági mozgalmait, hanem a legteljesebb pártatlansággal mondott jót, vagy mondott rosszat minden nemzet anyagi törekvéseiről. Az egész világ jóléte volt az ideálja, minden ember számára talált még elég kenyeret a földön. A gazdasági versenyben a struggle of life-ot látta, a küzdelmet az életért, nem a gyilkolást. A harcot azért becsülte meg, mert hatalmasabb erőfeszítésre, fokozott

jólét teremtésére ingerelte az emberiséget. Elmondta — és úgy hiszem, először mondta, még 1858-ban — hogy e válságos idők, a gazdasági háborúk a félelmes viharhoz hasonlatosan, amely pusztít, elveri a gyümölcsöt, fákat tép ki, villáma házat gyújt, embert öl, de végeredményében mégis áldásos esőt bocsát a földre. Azért nem félt e válságtól, mert tudta, hogy az ember mindig újra talpra áll, rugókonysága új, még intenzívebb tevékenységre serkenti s az új tanulság józanabb irányba tereli a munkásságát.

Most, a temetése napján lapozgatok újra a főmunkájában: A gazdasági válságok történetében. Jó ideje, hogy ez a könyv le nem kerül az asztalomról. Legkedvesebb olvasmányom. Epizódok vannak benne az emberiség kultúrtörténetéből. Az ember gyöngeségét soha jobban nem lehet megismerni, mint a gondtalan jó mód idején és győzhetetlen erejét sohase jobban, mint a vész napján.

Itt az elsőnek följegyzett válság a könyvben: A lübecki kereskedelmi krízis a 17. század elején. Az ember primitív gyöngéje: a hiúság okozta. A lübecki kalmárokat bántotta, hogy Hamburg hanzaváros tengerhajózása óriási mértékben túlnövekszik az övéken. Versenyre keltek a hanza becsületéért. Óriási összegeket fektettek be a gyarmatkereskedés fellendítésére. Ehhez sok pénz kellett, sok kölcsönt vettek fel, amire a kamatláb rendkívül magasra szökött. Valóságos váltónyargalás kezdődött, a mai uzsoraváltók első

tipusa. A folyton magasabb a csavart kamat végre fölemésztette a hajózás nyereségét. Egy csapásra omlott össze az egész tulfeszített vállalkozás. Csődbe ment sok lübecki kereskedő, elfizette érték a vagyonát számos jótálló. Brokes, az akkori polgármester meg is írta naplójegyzeteiben tanulságul minden örökösének, hogy csak a szorgalmas munkánál maradjanak s vállalkozó kedvükben ne nyujtózzanak a takaron túl. Mivelhogy mindenki, aki erőszakosan és rohamosan igyekszik meggazdagodni, elpusztul és koldusbotra jut.

Jön sorra a hollandi tulipánmánia 1630-tól kezdve hét teljes esztendőn át. Valami Busbech nevű botanikus betelepítette Drinápolyból a tulipánt Németalföldre. Itt jól tenyészett. Nyugat Európában divatossá vált és az értéke elkezdett emelkedni. Szédületesen emelkedett, suly szerint árulták már a hagymáját és versenyeztek a hollandusok a tulipán-bevásárlásban és elárulásban. Valóságos börzejáték fejlődött ki a tulipánra, mindenki haussera spekulált. Házat, földet, lábasmaruhát eladtak az emberek, hogy tulipánnal spekulálhassanak. Vagyont lehetett nyerni egy nap alatt, ha az ember reggel tulipánt vásárolt és este eladta. Óriási fiktív értéket tulajdonítottak a gyors gazdagodás s még a ját kdüh által is elvakított hollandusok ennek az uton-utfélen termő virágnak. Az örültség tetőpontján 100, 200, 400 forintot adtak egy tulipánhagymáért. Egy kereskedő ötszáz forintért vett egy ritkább fajta tulipánhagymát, egy munkásember pedig kö-

san felejt. A szóban forgó cikkely azt mutatja, hogy már feledésbe ment, miszerint az én kezdeményezésem folytán a város törvényhatósági bizottsága 1898-ban elhatározta egy városi zálogház létesítését. Azok a bizonyos legöregebb emberek, a kik mindenre szoktak emlékezni, talán emlékeznek még arra is, hogy a város ez irányu határozatát a belügyminiszter jóváhagyta s a városi közgyűlés már a zálogház építését is elhatározta a József főherceg-uti volt Probst fele telken.

Ezt a határozatot megfélebbezték, mert az már nálunk úgy dukál, hogy akadjanak kerékkötők a diszes városházi teremben. A zálogháznak, helyesebben a legszegényebb néposztály hitelforrásának a kerékét sikerült is ezeknek a polgártársaimnak úgy megkötni, hogy az ügy egészen elakadt. Pedig akkor, mikor indítványom tárgyalás alatt volt, ezt úgy üdvözölte a sajtó, mint egy akciót, a mely a szegény emberekre áldást, a városi kasszára jövedelmi többletet hoz. Legalább ötven levelet kaptam, amelyben üdvözölnek a kezdeményezésért, hanem azért két esztendő óta pihen a dolog.

Miután a város határozata arról szólt, hogy a városi zálogház a város tulajdonát képező regále kötvények egy részének felhasználásával, tehát ma keveset jövedelmező tőkének befektetésével létesítsék, kézen fekszik, hogy csakis ezen az uton lehetett volna a humanizmust az üzlettel egyesíteni. Az is világos volt, hogy ezen megoldási mód mellett teljesen fölösleges volt minden egyéb megoldás keresése. A város ma $4\frac{1}{2}\%$ -ot kap a tőkéje után. Ha a zálogházat megcsinálja, a költségek leszámítása után kap 8% -ot és jót tesz azokkal a szegényekkel, a kiknek most a magánzálogosok nem akarnak tizenhatszáz perczentre pénzt adni.

Miért nem realizálják ezt a határozatot, én nem tudom. De annyit tudok, hogy a mi példánkat azóta négy város követte s bár utánunk indultak, előbb lesznek a czélnál, mint mi. Mert nálunk mindent addig fontolgatnak, a mig elkészünk.

Szerény nézetem az, hogy a kilenczvennyolczadiki határozatot csak végre kell hajtani és a bajon segítve lesz. Ha pedig a miniszte-

riumban akadály van, háritsák azt el azok, a kiknek erre módjuk van. A mi derék főispánunk, a kinek nagy befolyása és ismert emberbaráti érzülete van; a mi polgármesterünk, a ki egész életét e város lakossága javának szentelte, megmagyarázhatják annak a belügyminiszteri referensnek, a ki a fiókjában tartogatja az aktát, hogy a *kettős* cél: a város érdeke és a város legszegényebb néposztályán való segítés érdeke mégis csak fontosabb az elaltatási teóriánál s hiszem, az ő szavuknak van annyi sulya, hogy a városi zálogházat a kerékkötő polgártársak daczára is meglehet csinálni hamarosan.

Igen: aktuálissá lett a kérdés, ha igaz az, hogy a magánzálogházak sztrájkolnak, mert nem szabad többé huszonnégy perczentet szedniök. De az aktualitás első sorban a várost mint községet érdekli, mert huszonnégy perczent a világon mindenütt uzsora és ettől a legszegényebb osztályokat megóvni elsőrendű községi feladat. Ne keressünk tehát az égető bajra orvoslást a pénzügyhatóságnál, hanem hajtsuk végre azt, a mit a törvényhatóság elhatározott. Ennek a határozata végre is talán kötelező. És ha a kormány az önkormányzati jogot korlátozná, éljen a törvényhatóság azzal a jogával, mely a kormányi határozat ellen felirást enged neki.

Szóval: a városházán van a zálogházi kérdés sulypontja. Bizonyos vagyok benne, hogy ha ott komolyan akarják, segíthetnek a szegény népen, mert a belügyminiszteriumban sok a czopf, de Széll Kálmán éles ollóval bir és már eddig is sok ilyen tincset levagdalt, hogy a modern és közszükségletet képező ideák valósulhassanak.

A zálogházi kérdésnél — gyakorlati példák mutatják — csak egy megoldása van: a városi zálogház felállítása. Erre hasson közre szerkesztő ur is az ujságjával és higyeje el, ezeken és ezeken fogják áldani olyanok, a kiknek sokszor végső szükségéből való kisegítést jelent az a pár forint, a mit a párnáskájukra kölcsönül kapnak, még pedig — nem huszonnégy perczentre.

Edvi-III. László.

TÁVIRATOK.

A transzváli háboru.

London, július 24. (Saj. tud. táv.) A Daily Telegraph jelenti Laurenzo-Marquezból e hó 21-éről: Krüger elnök neje több burgher családdal együtt önként elhagyta Pretoriát. A Daily Express jelenti Mahadorpból e hó 23-áról: 600 nő és gyermek, köztük Krüger elnök neje és Botha és Meyer tábornok nejei is, Pretoriából Bebertonba érkeztek. Ma 250 hadifogoly érkezett ide. Az utóbbi három napon nagy ütközet volt. A Derbepoort mellett, Pretoriától keletre vivott legutóbbi ütközetben 400 angol katona esett el.

Pretória, július 24. (Saj. tud. táv.) Stevenson dandára ma elfoglalta Elandsriver. Hamilton tábornok megszállta Doorenkraalt.

London, július 24. (Saj. tud. táv.) Roberts lord jelenti Pretoriából, valószínűleg Natalon át július 22-iki kelettel, hogy Methuen tábornok az ellenséget Olifanstneck mellett nagy veszteséggel szétszórta, Rustenburgot felszabadította, azután pepig egyesült Baden-Powell ezredessel.

London, július 24. (Saj. tud. táv.) A gyarmatügyi miniszterium közvetlen táviratot kapott Wilkock ezredestől Kumasiból, a mely megerősíti azt a hirt, hogy a parancsnokság alatt lévő csapatok felszabadították a várost.

A sah elutazott.

Pétervár, július 24. (Saját tud. táv.) A sah tegnap a varsói vasuton Franciaországba utazott. Bucsuzásra a Nikoláj-pályaudvaron megjelentek a czár és a czárné, valamint a császári ház többi tagjai.

zónságes hagyma gyanánt fölvetta a boltasztalról és nyugodtan elfogyasztotta beszózt he-ringje mellé.

Egyszer aztán az történt, hogy valaki megijedt a tulajdon rohamos gazdagodásától és igyekezett hirtelen tuladni rengeteg tulipán-készletén. Egy pillanat alatt szétfoszlott erre a vak-ság fátyola. Mindenki látta rögtön, hogy nem arany a hagyma. Megindult a lavina, és vagyonokat, régi, gazdag üzletházakat sodort le magával. Rémületes gyorsasággal morzsolódott le a tulipán hagyma ára a kivető paraszthagyma értéktelenségére. Koldus lett néhány hét alatt a gazdag Hollandia.

Law Jánosnak és vele együtt Franciaországnak a XVIII. század második tizedében a papirpénz, részvényagiótage és tőzsdéjatek szállt a fejébe. Nem ismerte ő még e geniális találmánynak az erejét s mint a szőlő levéből Noé, sokat talált bevenni belőle, mig disztele-nül el nem feküdt. Hogy megjavítsa a francia állam nagyon rossz pénzügyi viszonyait, állami bankot alapított. Mikor ez virágzani kezdet: s a pénzt mindenki kereste kölcsön gyanánt, akkor nyomatott ötször annyi bankót, mint amennyi aranya volt. Mindegy, biztak az ország pénzügyzetében. Azután megalapította a Mississippi-gyarmattársaságot részvényekre. Nagy volt az osztalék, óriási ázsioja lett ezeknek az értékpapiroknak. Akkor börzét alapított ahol játszani lehetett a részvényekkel. Tetszett az üzlet, az áremelkedéssel sok pénzt lehetett gyorsan bezsebelni, 50 és 100 milliókat nyertek pékek, korcsmárosok, katonatisztek a tőzsdén. Az 500 livre névértékű részvények árfo-

lyama 18.000-ig ugrott fel. Aztán jött az 1720-ki dividendaosztás, részvényenkint a megígért negyven százalék helyett $1\frac{2}{3}$ százalék. Egy nap alatt vége volt a részvény értékének a bankópénz értékének, a börzét be kellett csukni. Law János bankját tizenötezer tönkrement ember ostromolta a pénzeért. Irtózatos rombolást vitt végbe a pánik. Maga Law is, aki harmadfél millió frankkal jött Párisba, néhány arannyal és sok zsák értéktelen bankóval menekült az óriási pusztulásból a nép dühe elől Velenczébe.

A legnagyobb tanulságok mégis a XIX. századból erednek, ugyszólván a most élő nép tanulságai. 1869-ben a new-yorki Fekete péntek az egyik. Egy gonosz pénzszoövetkezet összevásárolt az Egyesült Államokban minden forgalomban levő aranyat. Nem volt a piacon csak ezüst, meg papirosbankó. Iszonyu ára lett a sárga nemes fémnek. Ők csak tartották tovább és kezükben, hadd csavarodjék felfelé értéke. Egyszerre egy napon akarták kipréselni az egész ország zsirját. A nap aztán eljött, a Black Friday, szeptember 23-ika. A kormány pedig e napon a piac könnyítésére, váratlanul négy millió arany dollárt bocsátott ki a saját kasszájából. Hanyatthomlok bukfenchezett fel erre az egész préselő vállalkozás. Az arany ára leszállott a rendes értékére, s a corner részeseit földig gázolta e fordulat. New-Yorkban aznap annyi öngyilkosság történt, mint soha sehol azelőtt vagy azután. Csak egy ember gazdagodott meg s lett milliárnyi vagyon ura a romlásból. Jan Gould, a börzefarkas, aki az egész cornert szervezte és tuda-

tosan vitte bele a bukásba, hogy halászhasson a zavarban. Ki is halászott magának néhány száz milliót, s ezzel leggazdagabb embere lett a világnak.

Leghevesebb és legtartósabb volt mégis az 1873—74-iki nagy krach, amely esztendőkre letarolta Európa, Amerika, az egész világ minden gazdasági vállalkozásának sikereit. Abból kezdődött az egész, hogy a hetvenes évek elején valami különös duzzadó önbizalom szállta meg az embereket, mértéktelen tulbecsülése a saját anyagi erejének. A nagyság láza ütött bele a népekbe. Mindenütt óriási dolgokat akartak teremteni, rengeteg gyáripárt, végtelenül sok vasutat, páratlan fényű városokat. A németek különösen, akiknek a francia háboru ezernyi milliókat hozott, hirtelen jött gazdagságukban nem tudták elég sietősen beleölni a pénzüket a fölösleges vállalkozásokba. Valóságos gründolási szenvedély fogta el az embereket, kiindulva az önsikerétől lerészegült Poroszországból, végig minden országán a régi és új kontinenseknek. Ezernyi új bank alakult, amelyek ipartelepek, közlekedési vállalatok, bányaművek alapításával foglalkoztak. S mivel az új részvények ára ebben a bizalommal telt időben gyorsan szökik fölfelé a börzén, külön pénzintézetek, az ugynevezett Makklbankok keletkeztek az értékpapirjátékra. Ezekbe aztán boldog-boldogtalan, milliányi kis ember hordta be a garasait, hogy egyesített tőkével vegyen részt a spekulációban. Bécsben különösen sok volt ebből a fajtából s a krach is tényleg ott lett a legnagyobb. Ott vesztett a legtöbb ember s a legtöbbet.

Élnek-e a követek?

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 24.

Mióta az alkirályok és mandarinok távirathamisításának ügye felmerült, a keleti bonyadalomnak ez lett a legérdekesebb és legtöbbet vitatott kérdése, hogy élnek-e a követek és az idegenek? A Kinából jövő jelentések pedig mindig biztatóbbak, sőt egyre több békülékeny megjegyzések is fűződnek a jelentésekhez. Nemcsak azt állítják, hogy a követek sértetlenek, hanem tőlük telhető komolysággal azt is megfogadják, hogy Ketteler gyilkosait keményen meg fogják büntetni, sőt kártérítést ígérnek azoknak az európaiknak, a kik az eddigi események folyamán károkat szenvedtek.

A követek sorsáról szóló jelentések itt következnek:

London, július 24.

Mint a reggeli lapok jelentik, az itteni kínai követ Sengtől a következő Sanghájból tegnapi keltezett táviratot kapta: Pekingi e hó 12-iki keletü jelentés szerint a cungli-jamen kiküldte *Venyin* helyettes államtitkárt, hogy látogassa meg az idegen követeket. A német követ kivételével mindnyájukat jó egészségben találta. *Yunghu* tábornok most avval a kérdéssel fordul a trónhoz, hogy az összes követeket fedezet mellett *Tiencin*be küldjék, abban a reményben, hogy akkor a katonai hadműveleteket beszüntetik. Az itteni kínai követ tegnap két táviratot küldött Pekingbe kormányának. A kínai távirók igazgatója határozottan a mellett van, hogy engedjék meg az idegen követeknek, hogy táviratokat küldjenek.

Washington, július 24.

Mac Kinley elnök a kínai kormány kérelmére adott válaszában értesítette az idevaló kínai követet, hogy kész közbenjárását felajánlani. A válasz valóban veszi azokat az állításokat, a melyek szerint Pekingben a követek biztonságban vannak.

Páris, július 24.

A külügyminiszter a csifui francia konzulnak július 21-én este 7 óra 50 perczkor fel-

Más bankok telekspekulációt üztek, megint főként az osztrák fővárosban. Összevásároltak telkeket a harmadik határban is, ahol józan észszel senkinek sem juthatott eszébe építeni. Ettől a nagy vételkedvtől persze annyira nőtt pár hónap alatt a kültelek ára, mintha a Szent-Ístván-templom szomszédságában lett volna. Tízszerezen tulfizették az értékét, s mindjárt palotát is kezdtek rája építeni, hogy ezzel is emeljék az árat az építkezési bank részvényeinek. Mert a földolog itt is a börzejáték volt hausse-ra.

Mindennek az lett az eredménye, hogy rövidesen jóval több vállalkozásnak vetették meg az alapját, mint amennyi tőke összevéve rendelkezésére állt a világnak. Kivették a pénzt régi vállalatokból s ujabbba fektették. A réginek tehát csökkent az üzeme, a jövedelme, míg az újat-kellő anyagi eszközök híján meg sem lehetett indítani. De az önbizalom oly nagy volt, hogy a részvények ára jó darabig napról-napra emelkedett a tőzsdéken. Örületes agiotage folyt, a jövendő reményeit eszkomptálták a börzén. Kézből-kézbe mentek át folyton a részvények, mindig magasabb áron, mert mindenki nyerni akart rajtuk.

Egyszer aztán összeomlott a kártyavár, nem lehetett tovább egyik lyukat a másikkal beföldözni. Egy tekintélyes berlini maklerbank kezdte azzal, hogy 1873. szeptemberében kellő készpénz híján nem tudta kifizetni a börzenyereségeket a betevőinek. Erre oly elementáris erővel tört ki minden országban a pánik, aminek fogható ijedelmet soha, sehol, semmiféle nemzeti baj réme nem okozott. A banko-

adott és július 23-án este 8 óra 40 perczkor Párisba érkezett táviratát teszi közzé, a mely így szól: A kormányzó közölte velem, hogy Pekingből hozzáérkezett biztos jelentések szerint az idegen követek sértetlenek. A kormány minden szükséges intézkedést megtesz megszabadításukra és oltalmukra.

Washington, július 24.

Hay államtitkár e hó 17-iki keletü kínai császári rendeletet tesz közzé, melyet ma *Vutingfang* kínai követ kézbesített neki. A rendelet elsősorban felemlíti a Taku-erődök esetét és a seregeknek elhamarkodott összeütközését, azután elmondja a kínai kormánynak a követ-ségek és a hittérítők védelmére tett intézkedéseit és fájdalmas meglepetését fejezi ki a japán követség titkárának és a német követnek meggyilkolása fölött, a kiknek erőszakos halála mélyen megindította a kínai kormányt. A rendelet továbbá hangoztatja, hogy az illetékes hatóságok kötelessége a gyilkosokat, a mily gyorsan csak lehet, elfogni és megbüntetni. Továbbá meghagyja a rendelet a pekingi kormányzónak és a csili-alkirálynak, hogy pontosan vizsgálják meg az összes külföldiek kártérítési igényeit, melyek az idegenek meggyilkolása vagy vagyonuk elvesztése következtében a *Tiencin* ellen intézett támadás óta keletkeztek, azok kivételével, melyek közvetlenül a *Tiencin* elleni támadásokból származtak.

Anglia és Amerika azonban úgy látszik, nem veszi készpénznek e biztató jelentéseket, a mint az a következő táviratokból is kitűnik:

London, július 24.

Az alsóház mai ülésén *Brodrick* parlamenti államtitkár közölte, hogy *Warren* sanghái angol főkonzul táviratilag kérdést tett a santungi kormányzónál, hogyan van az, hogy ő két nap alatt kapott hírt Pekingből, míg az angol kormányhoz nem érkezett hír az angol kövekről. A kormányzó válasza a következőleg hangzott: Az amerikai követ közlését a cungli-jamen egy futárral küldte el, a ki naponként vagy 20 angol mértföldnyi utat tesz. Biztosítom önt, hogy táviró-összeköttetés Pekinggel nincs. Nem tudom megmagyarázni, hogy *Macdonald* angol követ miért nem adott hírt, de kérem önt, hogy ne nyugtalankodjék a követek miatt, mert

kat és tőzsdéket megrohanták az emberek száz-ezrei, hogy pénzt kapjanak a részvényekért. De a részvények legtöbbje órák, perczek alatt értéktelen papírrá vált. Aki tegnap milliomos volt, ma virslit ha evett ebédre.

Hónapokon át folyton terjedt a rombolás, összeomlása a legszilárdabbnak tartott pénzüzeteknek, gyáraknak. A munkanélküliek száz-ezrei szertekoszáltak mindenfelé, koldultak erőszakoskodtak egy falat kenyérért. Budapesten harmincz, Bécsben háromszázezer hajléktalan ember csatangolt az utcákon az 1873-ról 1874-re forduló télen, lerongyoltan, több napon koplalva, mint étkezve, jól sohasem lakva. Rablás, lopás, utonállás napirenden volt. Nem volt erő, daczára a rendőri és katonai hatalomnak, mely az éhség által izgatott tömegeket rendben tudta volna tartani. És így volt mindenfelé, San-Franciscótól Odesszáig. Nem volt nép, amely ezt a rémséges telet meg ne szenvedte volna. De azután is még esztendőig tartott a lassu lábbadozás, míg a gazdaság, főképp az ipar ismét a csendes, egyenletes munka állapotába visszazökkent.

A Panama-svindli, a Barnato-csőd, mintha csak ma történt volna, mindenki emlékezik reá.

Mindezek és egyéb hasonló hű krónikákat találtak *Wirth* Miksában. Azok pedig, akik az ő följegyzéseit s a hozzáfűzött kritikáját olvassák, az emberi ballépések e történeléből, a letarolt mezők új életre pezsdüléséből hitet szereznek a kultúra örök fejlődéséhez.

ezek, ép úgy, mint a többi idegenek, életben vannak és sértetlenek. Erről már több megbízható hírt kaptam. *Brodrick* hozzátette, hogy miután egy hónapnál több telt el, amióta az angol kormány utoljára hírt kapott a pekingi angol követtől, míg a cungli-jamen futárok útján érintkezik a különböző kínai hatóságokkal, ennélfogva az angol kormány nem adhat hitelt a kínai császár közléseinek vagy dekrétumainak, a míg ezeket az angol követ vagy más angol hivatalnok aláírásával ellátott levelek vagy az angol kormány titkos jeleivel irt távirat meg nem erősíti.

Washington, július 24.

A kormány a következő kábeltáviratot teszi közzé, a melyet ma kapott a sanghái amerikai konzultól: Tuan herczeg azt táviratozta, hogy a cungli-jamen egyik hivatalnoka július 18-án látta valamennyi követet. Ezen a napon az összes követek sértetlenek voltak, és támadást sem intéztek ellenük. Az amerikai konzul nem mondja meg, hogy Tuan herczeg kihez intézte a táviratot. A kormány utal arra, hogy Tuan herczeg távirata eltér az amerikai követ táviratától, a melyben az van, hogy azideig a követségeket lődözték. A kormány azt is valószínűnek tartja, hogy a táviratban hibák vannak, és pedig hogy Tuan helyett helyesen „*Yuán*” (Santung kormányzója) olvasandó.

Olasz-német barátkozás.

Genua, július 24.

A német tisztek tiszteletére rendezett fogadás lényesen sikerült. Jelen voltak a hatóságok, az olasz tisztek, *Mumm Schwarzenstein*, az új kínai követ és a német kolonia tagjai. Több felköszöntőt mondtak, melyeket élénk tettség kísért. A német konzul, a prefektus, a polgármester és *Falkenhayn* vezérőrnagy a kölcsönös barátság biztosítását hangoztatták, kifejezték jókívánataikat a szövetséges európaiak győzelméért és hódoltak az olasz királynak és a német császárnak, mire a zenekar nagy tettség közt az olasz és a német himnuszt játszotta.

A szövetségesek előnyomulása.

New-York, július 24.

Washingtoni távirat szerint a szövetséges csapatok e hó 30-án kezdik meg az előnyomulást Peking felé.

Az osztrák-magyar hajók elindultak.

Pola, július 24.

A *Kaiserin Elisabeth* és *Aspern* osztrák-magyar hadihajók ma délután Polából Kinába indultak.

Uj állam a szövetségben.

Brüsszel, július 24.

A Kína ellen küzdő európai államok szövetségébe ma új tag lépett: a belga kormány elhatározta, hogy részt vesz a kínai hadjáratban. A belga hadtest a napokban fog indulni.

Német csapatok szállítása.

Berlin, július 24.

Németországban a héten kezdik a kínai csapatszállítást. Tizenkétezer ember indul el öt csapatban.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Szökik a direkczió, bohózat. Gál Gyula felléptével.
Csütörtök: Becstelenek, színmű. Gál Gyula felléptével.

Tosca.

— Gaál Gyula felléptével. —

A nyári színház első nagy-zabásu drámai előadását Gaál Gyulának, az illusztris művészek, városunk kiváló fiának köszönhetjük. Nagyszámú közönség gyűlt össze a színházba, hogy élvezze a drámai színművészet egyik előkelő képviselőjét.

Gaal Gyula Scarpiája előttünk ösmeretes és mégis mai alakításában sok új vonást fedeztünk fel, melyek lehetőleg még finomabb nianczokban tüntették fel a kegyetlen rendőr-miniszter jellemét.

A kegyetlenség vérfagyasztóan nyilvánult meg akkor, amidőn a vallatást eszközölte, a kéjvágy elementárisan tört ki belőle, amidőn Tosca kegyéért esengett, a ravaszág hatalmasan nyilvánult, amidőn az áldozatokat kikémlelte, a halállal való vívódás isszonyatosságával jelentkezett, amidőn Tosca tördőfésétől felbukott a földre.

Gaal Gyula mai alakításával lehetőleg még jobban nőtt nagyságában és amidőn a Nemzeti Színház kötelékébe felvette az istenáldotta művészt, ez nemcsak a művészet diadala, hanem a mi dicsőségünk is, kik benne hirneves földinket ünnepeljük.

Nem kell külön megemlítenünk, hogy valóságos tapsorkán és hangos éljenzés jutalmazta a művész minden egyes nagyobb jelenetét.

Tosca szerepében *Angyal* Ilka nagy drámai erővel játszott és sokban hozzájárult a mai est sikeréhez. Őt is zajos tapsokkal és számos kihívással tüntették ki. Mariot *Palágyi* sok értelemmel játszotta. A kisebb szerepekben különösen kiemelendő *Kalocsa* Róza a királynő szerepében, *Tájkerti*, *Harmath Józsa*, *Hegyessy*, *Gáthy* és *Mezey*.

A mai előadás még annak is jelét adta, hogy az igazi művészet méltatásánál a nyári meleg nem okoz akadályt.

* **Gaal Gyula vendéjjátéka.** Ez a hét egészen Gaal Gyuláé lesz, mert a *Szókik a direkció* szerdai előadása után is Gaal lép fel. Az igazgató csütörtökre, amikor operetelőadás volt tervezve, kitűzte *Rovetta* nagyhatású drámáját *A becselének*-et, melyben Gaalnak híres szerepe van. Ezzel a szereppel lett a Vigszínház tagjai között országos nevű művész. Ugy a szerdai bohózatra, mint a csütörtöki drámára a téli pénztárnál megválthatók a jegyek.

* **Salvini a klasszikusokért** *Salvini* Gusztáv, *Tomaso Salvini*, a híres drámai színész fia, akit az aradi közönség itteni vendégszereplései révén ismer, fáradhatatlanul azon igyekezik, hogy az antik tragédiákat a közönséggel megszerettesse. Társulatával most beutazza Olaszországot és mindenütt Sophokles és Alfieri tragédiáját adja elő. Ujabbán azt az ötven év óta elfeledett szomorujátékot *Tazusi Paulust* Gazzoletti Antoni e remekművét elevenítette fel Bolognában, a hol nagy tetszést aratott vele. A lelkesedés oly nagy volt, hogy bucsuclodásokor egy emlékkövet lepleztek le a színpadon, melyen ez a felírás volt olvasható: „Ebben a színházban elevenítette fel Salvini Gustavo a tragédiák klasszikus művészetével a hallgatóság lelkesedését!”

* **Uj színiigazgató.** *Földessi Sándor* a Vigszínház titkára, megvált a Vigszínházról. Színtársulatot szervez s a vidéken fogja szolgálni a magyar színészet ügyét, melynek egyik lelkes és tapasztalt harczosa.

Elmozdított vasuti tisztviselő.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 24.

Kinos szenzációt keltett nemrég az a hír, hogy a szegedi üzletvezetőségnek *Ligeti* nevezetű hivatalnok a kompromittáló manipulációk miatt fegyelmi vizsgálat alá került. Az eset nem volt bonyodalmas, de a hőse révén bizonyos érdekességet nyert.

Ligeti vétsége minősítés nélkül maradt a vasuti kodekszben. Nem volt az sem sikkasztás, sem hivatalos mulasztás. Valami rokonságban van a vesztegetés fogalmával, jöllehet azt a tettet, amit *Ligeti* elkövetett, nem lehet ezzel a szóval egészen fedezni.

Protekcziót üzött, csunya és meg nem engedett protekcziót. Olyan protekcziót, amit megfizetni szokás. Tudniillik referense lévén a vasuti vendéglők bérbeadási ügyeinek, néhány száz forint fejében kezére játszott egynémely vendéglősnek vasuti vendéglőt. Ezt pedig úgy tette, hogy mikor a vasuti vendéglő bérleti szerződése lejárt, a pályázati hirdetést mellőzte, úgy, hogy az ő pártfogolt vendéglőse a régi szerződési feltételek mellett, a vasut károsodása nélkül a bérletet továbbra is megtarthatta.

Véletlenségből történt, hogy a temesvári állomás vendéglőse *J. szegedi* vasuti ellenőr előtt amiatt panaszkodott, hogy *Ligeti* ezért a kedvezésért feltétlenül pumpolja. Az ellenőr kijelentette, hogy kénytelen erről hivatalosan is tudomást venni, mert ezt az eljárást a vasut nem tűrheti.

Igy indították meg *Ligeti* ellen a fegyelmi vizsgálatot. A vizsgálatnál az üzletvezetőség fegyelmi bíróságának humánus ítélete úgy szült, hogy *Ligeti* fizetése esztendőnkint száz forinttal leszállíttassék, azonkívül pedig helyeztessék el Szegedről.

A vasuti igazgatóság azonban nem osztotta a fegyelmi bíróság felfogását, a mely ily enyhe büntetésre tartotta érdemesnek *Ligeti* vétségét.

Ma érkezett a szegedi üzletvezetőséghez a magyar államvasutak igazgatóságának döntése, mely *Ligeti* állásából elmozdította.

Az igazgatóságnak ez a kemény ítélete, amely bizonyára abban a jogos követelésben találja indokát, hogy a hivatalnok ne csak becsületes és tisztességes, de korrekt ember is legyen, Szegeden mégis némi megütközést keltett, mert emlékezetes még, hogy a vasut igazgatóság egy hivatalnokot sok ezer forintra menő sikkasztásaiért csak azzal büntetett, hogy Szegedről más állomásra helyezte át. Miután pedig *Ligeti* vétsége legalább a fegyelmi bíróság véleménye szerint, nem oly súlyos beszámítás alá veendő, mint a sikkasztás, amely a vasut anyagi károsodásával jár, ez a szigorú ítélet némelyek szerint nélkülözi a szükséges konzekvenciát.

Sándor király házassága és a legujabb belgrádi intrikák.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 24.

Az ifju király regényének még csak első lapján tartunk s a fejedelem szívének szerelmes lobogását már elnyomja a politikai botrányok piaci lármája. *Sándor* király szóval szerencsétlen halandó. Átka és rossz szelleme épen az — édesapja, *Milán*, a ki annak idején anyjától fosztotta meg, most pedig szerelmes álmaitól, boldogságától akarja megrabolni.

Az ex-király, az asszonybolondítás és a lumpolások mindennemű válfajainak kiváló bajnoka rohamos lépésekkel közeledik célja felé. Minden erejét megfeszíti, hogy fiának házasságát megakadályozza. S ebben nem tartóztatják sem a kitörhető világraszóló botrányok, sem pedig olyan politikai rázkodtatások, a melyek vajmi könnyen megrecsegtetik az *Obrenovicok* trónját. S nem tartják vissza a veszedelmek, a melyek az egész szerb királyságot is könnyen érhetik.

A „gyöngéd apa“ a hazafiság leplebe burkolta házasságbontó terveit s mint szerb hazafi tiltakozik fia választása ellen, a mint a következő nyilatkozatából látszik:

— Azt látom, hogy *Sándor* megőrült! Mi is jutott eszébe! *Hiszen tönkreteszi a dinasztia!* Én szerb hazafi létemre nem járulhatok

hozzá, hogy fiamat országából kikergessék. És amellet Szerbiát is tönkreteszi!

Milán még nem tudja, hogy mit fog tenni. A volt király és környezete gyalázó szavakkal és mindenféle gyanúsításokkal illeti *Sándor* menyasszonyát. Így *Milán* környezetének egyik tagja azt mondta, hogy *Masinnét* férjének megmérgezésével gyanúsították és hogy a belgrádi büntető-törvényszék emiatt meg is indította ellene az eljárást, amelyet azonban később megszüntetett. A belgrádiak ez okból méltán csodálkoztak azon, hogy *Masinnét* udvarhölgygyé kinevezték. Azt állítják továbbá, hogy Belgrádba való visszatérése után megtiltották neki, hogy a konokban látogatást tegyen. Azt mondják, hogy *Masinné* nagyon okos asszony és hogy a fiatal és tapasztalatlan királyt egészen behálózta.

Lehet, hogy *Sándor* király e lépése különös színen tűnik föl, de nem csodálkozhatunk elhatározásán, ha meggondoljuk, hogy fejedelmi házból alig házasodhatott volna. A görög keleti vallású uralkodó családnál nincs mit keresnie, a katolikus hercegnök pedig nem akarnak óhitűek lenni, ezt pedig Szerbia megköveteli. A kikoszarztatásokat és udvari pletykákat végre meguntá, s minthogy menyasszonyát tényleg szereti, érthető az az eljárása, hogy határozottan visszautasít minden beavatkozást s a házasságot saját benső ügyének tekinti.

Az ifju király regényének úgy latszik, még sok érdekes fejezete lesz. Az események rohamosan követik egymást s most még sejteni sem lehet, hogy ki fog engedni: *Sándor*-e, vagy *Milán*?

A belgrádi eseményekről a következő táviratok érkeztek:

Belgrád, július 24.

Milánt belgrádi hivei táviratilag kérték, hogy rögtön menjen haza. *Ha nem sikerülne a fiát lebeszélni, akkor vegye át tőle az uralkodást.* Mások attól tartanak, hogy ez esetben *Sándor* elfogatná atyját s az ország elhagyására kényszerítené.

Belgrád, július 24.

A szerb kormánykörökben készülnek a szkupsztinát összehívni. Az a tervök, hogy *Sándor* királyt nagy mervü idegessége miatt gondnokság alá helyezték es *Milánt* régensnek megválasszák.

Bécs, július 24.

Ferencz József király, a szerb király eljegyzésének hírére, azonnal magához hivatta az Ischlben szabadságon levő belgrádi osztrák-magyar katonai attasét s utasította, hogy rögtön utazzék Belgrádba.

Belgrád, július 24.

Egy szerb politikus valószínűnek tartja, hogy *Sándor* királyt *Ferencz Ferdinánd* osztrák-magyar trónörökös házassága ösztönözte arra, hogy szíve szerint nősüljön.

Belgrád, július 24.

Milán kijelentette, hogy csak akkor utazik Belgrádba, ha fiának eljegyzését fölbontják. Egyelőre még Bécsben marad, elutazását illetőleg semmi intézkedés nem történt.

Belgrád, július 24.

Sándor király föllépése komoly és erélyes. Minden beavatkozást határozottan visszautasít s házasságát a saját benső ügyének tekinti. Tegnap menyasszonyával lefotografáltatta magát.

Bécs, július 24.

Masin Draga asszony Bécsben meglehetősen ismeretes. Minden évben többször megfordul az osztrák fővárosban s a *Bristol* szálló-

ban szokott lakni. Két leánya — az egyik 14, a másik 15 éves — egy bécsi előkelő intézetben nevelkedik s ezeket szokta Masin Draga látogatni. Legutóbb ez év januárjában volt Bécsben.

Megsült ember.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 24.

Tegnap a déli órákban nagy tűz volt Ó-Bécsén, amelynél iszonyu szerencsétlenség történt.

Sánta István háza gyult ki s ettől csakhamar tüzet fogott a szomszéd épület tetőzete is. A tulajdonos a csurógi révben dolgozott és így a szomszédok az ajtókat betörve iparkodtak az értékesebb tárgyakat kimenteni.

Mentés közben két férfi és egy nő az égő istállóba hatolt, hogy onnan egyet mást kihozzanak. Először sikerült nekik kijönni, de mikor másodszer is visszafutottak a lángban állott nádtető mindenestül, izzó parázs üszköt hányva lecsuszott és az istálló ajtaját elzárta. Sipós Tóbiás téglagyári munkás, aki elsőnek ment be, beszorult az istállóba, míg a másik kettő még idejekorán visszaugrott és csak lényegtelenebb perzselést szenvedett.

Az időközben odaért tűzoltók teljes erővel a beszorított ember megmentésén dolgoztak, de a nagy forróságtól és a korhadt nád fojtó füstjétől alig közeledhettek. Végre sikerült az égő tetőt eltávolítani és néhány bátrabb tűzoltó behatolt a szerencsétlen ember keresésére, de csak harmadszori kutatásra találták meg Sipós Tóbiást egy sarokban *összeguggolva, meghalva és a felismerhetetlenségig megsülve.*

A szerencsétlent pokróczba göngyölve hozták ki, mert a forró testhez szabad kézzel nem lehetett nyulni, de meg minden érintésre repedezett a ropogásra sült bőrfülete. A füle, orra teljesen leégett; borzasztó volt ránézni. Az egyik tűzoltó, aki segített kihozni elájult, egy másik rosszul lett, s az odahívott dr. Weinberger községi orvos is megbetegedett.

A borzasztó véget ért fiatal ember valószínűleg a fojtó gőztől előbb megfulladt s csak azután sült meg, mert segélykiáltásait egyáltalán nem hallották.

A szerencsétlenül járt fiatal, 28 éves, munkás ember után neje és kis fiacskája maradt árván. A mi kis szegénységük volt, minden bennégett a szerencsétlen apával.

Az utolsó törzsvendég.

(40,000 korona hagyaték egy korcsmárosnak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 24.

A mai pénzsóvár világban nagyon ritka az alábbi eset, amelyről apatini tudósítónk értesít bennünket.

A belváros egyik vendéglőjében, ahol még patriarkális élet uralkodik és amelynek csupán törzsvendégei vannak, a 70 év körüli Békási Mihály a vendéglős. Az üzlet rosszul ment, dacára annak, hogy az öreg vendéglős minden igyekezete oda irányult, hogy helyiségében a vendégek minél több szórakozást találjanak. Két év óta nagyon kevés ember fordult meg a vendéglőben, amitó egy csupa öreg emberekből álló asztaltársaság tagjai részint elhaltak, részint elmaradoztak.

Sok éven át naponként ennél az asztalnál gyűltek össze az öreg törzsvendégek, itt beszéltek meg a nap eseményeit, itt tárgyalták a politikát és a jó bor mellett elmondták egymásnak apró-cseprő bajukat.

Lassankint elhaltak a vendégek. Ha egyik szék üresen maradt, ilyenkor mindig arra gon-

doltak, hogy ugyan ki fogja követni az elhunytat.

Két év előtt az utolsó előtti törzsvendég is elköltözött a másvilágra. Utolsóinak maradt egy öreg fűsz rkereskedő. Egy ideig eljárógott az öreg már szokásból is a vendéglőbe, elbeszélgetett a korcsmárossal, de végre megunt az egyedüllétet, kimaradt a vendéglőből és szülőhelyére felső Magyarországnak egy kisebb helyére költözött.

Az öreg korcsmáros azóta teljesen elszegényedett, de korcsmáját fentartotta, napról-napra éldegélt.

A napokban egy hivatalos irat érkezett az öregnek a bíróságtól, amelyben az volt írva, hogy az utolsó törzsvendég is meghalt és hogy 40,000 koronát kitevő vagyonát Békási Mihály vendéglősre hagyta, de avval a feltétellel, hogy amíg a vendéglő fennáll, tartozik az örökös a volt törzsvendégek asztalán teríteni, ételt és italt oda tenni éppen úgy, mintha a régi törzsvendégek ott lennének. Természetes, hogy a vendéglős örömmel teljesíti az utolsó törzsvendég akaratát.

HIREK.

— József Ágost Kisjenőn. József Ágost főherceg nejevel, *Auguszt*a főhercegné asszonyal ma reggel 6 óra 5 perczkor Kétegyháza felől Kisjenőre érkezett, a hol néhány napig cserkészni fog. A legközebbi napokban odavárják *Fülöp* orleansi herceget is, valamint *Libits* Adolf udvari tanácsost, József főherceg jószágkormányzóját.

— József főherceg Erdélyben. Nagyszombenből táviratozzák: József főherceg ma ideérkezett. Fogadására a pályaudvaron megjelent *Palkovics* altábornagy honvédkerületi parancsnok, *Csalányi* vezérőrnagy honvéddandár parancsnok, *Thaulmann* főispán. *Metianu* metropolita, a helyettes polgármester városi küldöttséggel, a megyei főjegyző a megyei küldöttségével, a városi kapitány és nagy közönség, mely a főherceget lelkesülten üdvözölte. Az utcák, melyeken át a főherceg a városba bevonult, részben ki voltak világítva. A középületek és sok magánépület virág- és lobogódiszt öltött. A főherceget szállásán *Probst* tábornagy hadtestparancsnok várta. Ma délelőtt a főherceg megsejmelte az itt összpontosított 23. honvéd gyalogezredet.

— *Wolafka Radnán*. *Wolafka* Sándor dr. debreczeni nagyprépost és felszentelt püspök, tegnap délelőtt 25 éves jubeliuma alkalmából fényes misét tartott a *mária-radnai* templomban. A misén nagy közönség volt jelen. A jubiláló nagyprépostot igen sok kartársa üdvözölte.

— *Orth József ünneplése*. Az *uj-szt.-annai* templom-ünnepet f. hó 26 án a szokottnál nagyobb fényvel fogják megtartani, mert a község lelkésze ekkor ünneplé pappá szenteltetésének 60 éves jubileumát. *Orth József* arad-hegyvidéki kerületi esperes 83 éves s még mindig végzi az egyházi teendőket. Az ünnepi szónoklatot a gyemántm. s. *Szever* Ferencz dr. világi plébános fogja tartani. Értesülésünk szerint az egyházmegyei hatóság *Orth Józsefet tiszteletbeli kanonoksággal* tünteti ki, a kerületbeli lelkészek pedig „*Pacificale*“ kis ezüst keresztel arannyal befuttatva ajándékozzák meg. A község nagyobb óvációra készült, de attól az esperes egyenes kívánságára elállott s így csak a hivatalos tisztelgést fogják megtenni.

— *Gyilkos és öngyilkos honvédelnök*. Tragikus véget ért *Taub* József, a bajai 48-as honvédegyesület elnöke. A 75 éves aggastyán ma megtámadta vejét *Zsivánovics* Jánost és *késsze-*

rásokkal megölte. Az öreg honvédet a fölötti keresése ragadta erre a tetre, hogy *Zsivánovics* a házatól és hajlékától fosztotta meg őt. Mikor boszuját kitöltötte, önmagát szurkálta össze s most halálos sebekkel vívódva fekszik a kórházban.

— *Örült a királyi udvarban*. Ma délelőtt a bécsi Burg terén egy különös viselkedésű nő keltette fel a járó-kelők figyelmét. A hölgy egy fehér kendőbe burkolt csomagot vitt karja alatt. Az arra menőknek azt beszélte, hogy neki *Erzsébet* főhercegnőt, a király unokáját kell meglátogatnia, hogy átadja ajándékát. Ott szorongatta fehér kendőjében az ajándékot: nickel- és ólomdarabokat. Egy gárdista az elmeháborodott nőt átadta az őrségnek, mely a rendőrségre kísérte.

— *Hegedüs miniszter a magyar ásványvizekért*. A kereskedelmi miniszter az ásványvizekre vetett fogyasztási adók megbirálása tárgyában az *aradi* kereskedelmi és iparkamarához az alábbi rendeletet intézte:

Tapasztaltam, hogy az ásványviz iparunk illetve kereskedelmünk, melynek nemcsak közgazdasági, hanem közegészségügyi jelentősége is szembeötlő, utóbbi időben mind sürűbben vétetik egyes városokban *fogyasztási adó alapjául*, mely körülmény ezen iparág kívánatos fejlődését természetesen igen hátrányos módon befolyásolja. Nem hagyom figyelmen kívül, hogy az ásványvizeket terhelő fogyasztási adót legtöbb esetben azon súlyos terhek indokolják, melyeket egyes városainkra széleskörű közigazgatási, nevezetesen egészségügyi teendők is hárítanak, melyek fedezése céljából ezen látszólag csupán a jobb módú osztályt sújtó adó igen előnyösnek látszik, minazonáltal tekintettel közgazdaságunk és közegészségügyünk említett szempontjaira, indokoltnak látom ezen kérdés közelebbi megvizsgálását.

— *Válság a csanádi püspöki uradalomban*. Ilyen című multkori közleményünkre vonatkozólag azt az értesítést vesszük, hogy a csanádi püspök uradalmában, mely 12,156 katasztrális hold, már nagyon is akut a válság. Az uradalmi tisztviselők ugyan még a régi földel alatt maradtak, de egy év multán távoznok kell nekik, mert a tudósítás szerint már most is más tisztviselők végzik a teendőket, akiket ideiglenes lakásokban helyeztek el. A változást *Uitz* lelkész, jószágkormányzó idézte volna elő. Az új tisztikár állítólag nem ismeri az alföldi viszonyokat s a német nyelvnek is alaposabb ismerője, mint a magyarnak. A hirtelen változás miatt a tudósítás szerint a püspöknek horribilis kára van, mivel az aratással is megkéstek.

— *Halálos szerencsétlenség* érte ma Szempczen *Wenckheim* gróf huszárönkéntest. Mint lapunknak táviratozzák, a fiatal gróf lovaglás közben leesett paripájáról, még pedig oly végtelenesen, hogy egy utszéli fának vágódott. A gróf eszméletlenül, összezuzott fővel terült el a földön. Orvosi vélemény szerint nincs remény arra, hogy fölépüljön.

— *Butort nem szabad lefoglalni*. Ertesülésünk szerint az igazságügyi miniszteriumban az új perrendtartásra vonatkozó javaslat az őszszel már a parlamentben is tárgyalás alá kerül. A javaslattal egyidejűleg a miniszter a végrehajtási törvény módosítására vonatkozó tervezetet is a képviselőház elé terjeszti. Ennek a tervezetnek az lenne a célja, hogy az új törvény életbeléptetése után *butorokat végrehajtás útján lefoglalni többé ne lehessen*. Az új intézmény nemcsak az igényperrek letárgyalásának zaklató munkája alól mentené fel a bíróságokat, hanem lehetetlenné tenné azt is, hogy a hitelező a butorok elárverése által az adós családi életét tönkretégye.

— **Az ügyvédi nyugdíj.** Tudvalevő, hogy a magyarországi ügyvédség körében utóbb mozgalom indult meg aziránt, hogy az ügyvédek részére országos gyám- és nyugdíjintézet állítassék föl. A szegedi ügyvédi kamara kétszer is foglalkozott a budapesti ügyvédi kamarának e tárgyban kidolgozott javaslatával s ezt júniusi közgyűlésén általánosságban elfogadva, határozatát feliratilag közölte az igazságügyminiszterrel. A szegedi kamara ugy határozott, hogy az egyes tagoknak egyetemleges kötelezettség mellett megállapított illetményeit közadók módjára kívánja behajtani. Most a miniszter visszaküldötte a kamarának ezen határozatát azzal az óhajással, hogy új közgyűlésen mondja ki a kamara azt, kívánja-e egyáltalában, hogy a kérdés e része törvényhozásilag rendeztessék, mert a miniszternek az a fölfogása, hogy az ügyvédekre vonatkozó mostani törvények alapján nem lehet belemenni abba, hogy a nyugdíjintézeti illetmények járulékként vettesenek ki a tagokra.

— **Szenzáció Palicson.** A Bácskának csendes kis furdője, a hol nyaranta az egész Bácska és a szomszédos vármegyék elite közönsége találkozik s a hol semmi egyéb szenzáció nem szokott történni, mint hogy néha egy-egy szép asszonyért berug az egész gentry fiatal-ság, szóval a csendes Palicson három nap óta nagy a szenzáció.

Egy uriember furdőzik ott, a ki a mult hét óta állandóan azt újságolta, hogy a sógor-nőjét özvegy *Masin Dragan* asszonyt elveszi *Sándor* szerb király feleségül.

Mindenki hitetlenül rázta a fejét és anzagolásnak tartották a hirt, mint a melylyel az illető ur nagyokat akart mondani. Es ime mi történt?

Hétfőn délután megérkezett a krajczáros újság ezzel a szenzációs felirattal:

**Sándor szerb király szenzációs házassága.
Elvesz egy özvegy asszonyt.**

Hirtelen felszállott G. M. ur ágiója. Minden ember G. M.-et kereste, míg végre este felé megtalálták a tóban, a hol vidáman lubiczkolt.

- Hallotta-e már az újságot?
- Nem én? — szolt egykedvűen.
- Hát Sándor csakugyan elveszi az özvegyet.
- Hát hiszen tudtam.
- De már az újságban van.
- No hát nem megmondtam? Az eljegyzésről különben még tegnap értesítettek Belgrádból.

G. M. urat azóta egész Palics tiszteletteljesen üdvözli lépten-nyomon.

— **A hőség Párisban.** Párisból jelentik, hogy a borzasztó hőség ott még egyre tart. Szombaton tizenkét embernek okozta halálát a tropikus meleg. Tegnap ismét két ember esett össze az utcán, de nem haltak meg csak súlyosan megbetegedtek. A nagy hőséget súlyosbítja a vízhiány.

— **Az aradi országos vendéglős-gyűlés,** mint jeleztük, szeptember hó 12-én délután fél 8 órakor kezdődik a *Központi Szállóban*. A kongresszus végleges napirendjét ma állították össze a következőkép:

I. A kongresszus megnyitása. II. Elnök és nyolcz társelnök választása, jegyzők kijelölése; a jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. III. Jelentés a végrehajtó-bizottság eljárásáról. (Előadó: *Gundel* János, elnök. IV. Jelentés a szakoktatás kérdésében. (Előadó: *Glück* Frigyes, a budapesti szakiskola bizottságának elnöke.) V. Az idegen forgalom emelése. (Előadó: *Stadler* Károly.) VI. A magyar vendéglősök országos szövetsége. (Előadó: *Bokros* Károly Budapestről.) VII. A magyar vendéglősök országos szövetségének megalakítása: 1. Alapszabályok elfogadása. 2. Tisztikar megválasztása. 3. Esetleges indítványok. VIII. Indítvá-

nyok előterjesztése. IX. Intézkedés a kongresszus határozatainak végrehajtásáról.

— **Egy orvos balesete.** Győrből írják: Egy fiatal katonarvos szerencsétlensége kelt általános részvétet most a városban. Dr. *Steidl* húszárforvos e hónap 18-án egy vizbefult katona holttestét boncolta fel és e közben késével valahogy megsértette balkezét. Eszre sem vette a dolgot, csak másnap tünt fel neki hogy daganat támad azon a helyen. Ekkorra már rohamosan terjedt a vérmérgezés. Dr. *Steidl* főrvost rögtön Bécsbe szállították, hol tegnap megoperálták. Ha ez az operáció nem használ, a szerencsétlen főrvos egész keze esik áldozatul, mert ha le nem vágják a kezét, akkor nincs számára egyáltalán mentés.

— **Kivándorlás.** A harcz a megélhetésért minden vonalon nagyon erős. Próbálkozik, küzd mindenki, hogy csak legalább a megélhetést teremtsék meg a maga és családja számára. Fájdalom, a mai szomorú megélhetési viszonyok között, minden próbálkozás és küzdelem meddő marad, úgy hogy a kétségbeesés és nyomor elől még egy utolsó kísérlettel iparkodnak menekülni Magyarországból is, mint ezt a hivatalos statisztikát szomorú adatai igazolják. Különösen az ország északi vidékére áll ez; az elmúlt hónapban ugyanis Abauj Torna vármegyében 564 külföldre szóló utlevelet adtak ki, Sárosban 794-et, Zemplémben 637-et, Szepesben 329-et és Ungban 586-ot. A többi északi megyéket is hozzá számítva, az elmúlt hóban összesen 8134 külföldi utlevelet állítottak ki. Ezen kívül utlevél nélkül is sokan vándoroltak ki. A katonák azt mondják: az emberanyag olcsó — nekik; egy államra azonban nem közömbös, ha a munkaanyag így fogy, pusztul; mert a munkás kézre a közjó érdekében itt vagy ott, ma vagy holnap szükség lehet; azért kellene az ilyen tömeges kivándorlásnak valami uton-módon elejét venni.

— **Szerencsétlenség a tűz miatt.** Az éjjeli tűz alkalmával mely tegnap a templom utcában pusztított, *Solymos* Gézát a *Solymos* testvérek cég egyik tulajdonosának fiát súlyos baleset érte. A cégnek a tűz színhelyétől nem messze lévő gépházára kapaszkodott fel *Solymos* és innen át akart ugrani egy szomszédos raktár tetejére. Megcsuszott és lezuhant a földre, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy arcát összezúzta, mindkét lábát összetörte s valószínűleg belső sérüléseket is szenvedett. *Tisch* Mór dr. kerületi orvos és *Hecht* Arnold dr. köztözték be sebeit.

— **A baptisták templomának veszedelme.** Nagy veszedelemben forgott ma déiben a budapesti baptistáknak *Wesselényi-utca* és *Hársfa-utca* sarkán emelkedő temploma. Fél 12 órakor a *Hársfa-utczában* járókelők észrevették, hogy a padlás egyik ablakából füstfelhő gomolyodik elő. Gyorsan föllármázták a házbelieket, míg mások a tűzoltókért telefonáltak. Csakhamar megjelent a helyszínén a központi és a VI. kerületi tűzörség *Markusovszky* segédtsízt vezetése alatt, azonban már dolguk nem akadt. A házbeliek eloltották a tüzet, a melynek csak egy rozoga láda esett áldozatul. A tűzoltók és a mentők kivonulása nagy ribilliót keltett az egész környéken. Nehány perc alatt a baptisták temploma körül olyan tömeg verődött össze, hogy tíz lovasrendőr alig tudta fönttartani a rendet.

— **Hány román van Szegeden?** Az aradi román püspök, *Goldis* János megkereste a szegedi tanácsot, hogy az ott lakó román görög keleti hitvallású polgárok névsorát küldje meg neki. A tanács eleget tett a megkeresésnek és 62 román polgár névsorát betérjesztette a püspökhöz.

— **Öngyilkossán a kiserdőben.** A városlígeti vendéglő mögötti köröndön egy ismeretlen férfi holttestére akadtak ma. Ruhája elől csupa vér volt s mikor kabátját felgombolták, a mel-

lén kerek, fekete sebet láttak. Ez, meg a mellette fekvő revolver világosan elárulták, hogy öngyilkosság történt. Az esetről, kik a holttestet megtalálták, értesítették a rendőrséget, mely nyomban megindította a vizsgálatot, de csak azzal az eredménnyel, hogy az öngyilkosság esetét konstatálta. *Az öngyilkos kilétét nem sikerült megállapítani.* Azt hiszik, hogy idegen, ki csupán tettének elkövetésére jött Aradra. Munkás embernek látszik és 35—40 éves lehet, vörös bajusza van, szemei, melyek közül egyik nyitva volt, kékek. A holttestet, melyet holnap fel fognak boncolni, a halottas házba szállították.

— **Ujra a népgyűlés.** Egész története van már annak a népgyűlésnek, amelyet néhány aradi iparos segéd akar összehívni. A népgyűlés ezideig még csak az összehívásra való engedély kérésénél maradt, s hol a polgármester megtagadta az engedélyt, hol pedig az összehívóknak nem tetszett az olyan formában, amint a polgármester megadta. Most újból kérelmet intéztek, hogy vasárnap a *Ferenz-térre* népgyűlést hívhassanak össze, a polgármester azonban az engedélyt nem adta meg.

— **Vonatról lezuhant mérnök.** Három nappal ezelőtt történt, hogy a *Kassa-oderbergi* vonalon *Hámor* állomásnál az állami osztálymérnökegy segéd-mérnöke a robogó gyorsvonatról leesett. A mérnököt *Ughry*-nak hívják. Hogy a különös baleset mikép történt, nem tudni, mert a mérnököt még mindig nem lehet kihallgatni, annyira beteg. *Ughry* Budapestről utazott a *Tátra* felé. Eltűnését a kalauz vette észre, amiről rögtön távirati jelentést tett. — Visszamentek keresésére s *Margitfalu* környékén találták meg véres, összeroncsolt testtel, eszméletlen állapotban. A súlyosan sérült fiatal embert *Krompachon* ápolják.

— **A meggyilkolt menyasszony.** Megirtuk a minap azt a szörnyű lánytragédiát, melynek egy szép fiatal menyasszony áldozatul esett a csanádmezei *Dombiratoson*. Reggel a cselédek a pinczébe mentek s a nyugalmazott községi jegyző mostoha leányát borzasztóan megcsokitva, szekerczecsapásokkal összehasogatva, puskával meglöve iszonyu helyzetben, holtan találták. Amint a szörnyű drámának híre futott, *Battonyáról* vizsgálóbíró és két orvos ment ki *Szabó* Imre nyugalmazott községi jegyző házához, hogy a pinczében fekvő szép menyasszony borzasztó halálának okát földerítsék. Egész napon tartott ez a vizsgálat, melynek végén a vizsgáló urak megállapították, hogy a leány gyilkosságnak esett áldozatul. Most megindult a vizsgálat annak kiderítésére, ki a gyilkos. A gyanu először a mostoha apára irányult, de e tekintetben semmi terhelő adat nem derült föl. Végre az összes iratokat betérjesztették a szegedi kir. büntetőtörvényszékhez, amelynek részéről dr. *Kovács* Rókus vizsgálóbíró helyettes folytatja a vizsgálatot. A vizsgálóbíró rendelkezéséből most exhumálni fogják a menyasszony holttestét, hogy újabb boncolás útján megállapítsák, micsoda borzasztó erő pusztította el a virágzó lányt. A dombiratosi titokzatos drámában megható momentum, hogy a meggyilkolt leánynak vőlegényével, a dombiratosi fiatal tanítóval ép most lett volna az esküvője, mikor néhány nap mulva a fegyvergyakorlaton levő tanító a katonasorból kiszabadul.

— **Amerikai párbaj.** Kisberről jelentik: Óriási megdöbbenést kelt az egész környéken, hogy a község legelső polgára, *Csuthy* Károly ügyvéd. a gesztesi járási takarékpénztár vezérigazgatója agyonlőtte magát. Óriási részvét mellett temették el. *Csuthy* az utóbbi időben nagyon szomorú volt. Sokszor mondogatta:

— Nem élek én már soká, de meg nem is szabad.

S miután eltemették a boldogtalan embert, kipattant a nagy titok, amely miatt nem volt szabad élnie. *Csuthy* Károly husz év előtt amerikai párbajt vívott egy barátjával. Leány miatt történt, akit ninketten szerettek. *Csuthy*

huzta ki a fekete golyót s most járt le a terminus.

— **Eljegyzés.** Dénes Lajos Mehaláról, eljegyezte Guttman Berta kisasszonyt, Guttman Simon, az aradi Széchényi gőzmalom bevásárlójának leányát.

— **Királysértő ügyvéd.** Rendkívül érdekes fogolybeutalás történt most a szegedi államfogházba. Egyik előző számunkban írtuk már dr. Király Péter debreczeni ügyvédről, akit a „Hier“ ügyek alkalmával az ottani függetlenségi lapba írt felségsértő cikkei miatt két hónapi államfogházra ítélték. Mivel az ítéletet a törvényszék a tartalékos honvéhadnagyának fölöttes katonai hatóságával is közölni rendelte, Király, hogy előre várható lefokozását megelőzve, önként lemondott tisztí rangjáról s a lemondás elfogadását a hivatalos lap már közölte is. Ezt az érdekes államfoglyot utalta be most az igazságügyminiszter a szegedi államfogházba, ahol már megtették az előkészületeket a fogadtatására. Az ügyvéd e hónap 30-án érkezik Szegedre és tüstént meg fogja kezdeni büntetésének kitöltését.

— **Uj törvényszéki elnök.** Ő Felsége Kemény Gyula dr. beszterczébányai ügyész a nagyszombati törvényszék elnökévé kinevezte.

— **Tiszába fult tanító.** A nyári fürdőzésnek ismét áldozata van. Egy fiatal tanító veszett el nyomtalanul a Tisza hajjai között, agg szülőinek kétségbeesett fájdalmára. A tragikus eset tegnap délután 8 órakor Zentán történt, az ugynevezett Schmidt-féle tiszai uszoda mellett. A szomorú véget ért ifju Dudás István zentai takarékpénztári igazgató sógora, Csupity Urts, pacséri illetőségű 22 éves okleveles tanító, aki mostanában tette le utolsó vizsgáját és néhány nap óta szüleiivel zentai rokonainál tartózkodott. A szerencsétlenség alig néhány pillanat műve volt. A rokonszenves ifju, aki különben gyöngye uszó volt, barátaival tréfálkozva, azoknak unszolására kiment a szabadba, ahol két uszó társába kapaszkodva, eljutott majdnem az uszoda végéig. Itt azonban, hogy, hogy nem, egyik keze lecsuszott társa válláról, a másikkal pedig kapkodni kezdett és a közelben levőket is majd magával rántotta. Mindez alig néhány szempillantás alatt történt, a másik pillanatban már elmerült, nem is látták többé. A halászok keresték, de késő éjjelig nem akadtak rá. A család kint volt a szálláson, hova azonnal kiüzentek. A szerencsétlen szülők és rokonok fájdalma leírhatatlan.

— **Halálozás.** Özv. Adámcsok Mihályné szül. Erneszt Julianna a maga, úgy gyermekei Dr. Remetey-Fülöp Károlyné, szül. Adámcsok Julianna, Vujovits Györgyné szül. Adámcsok Zsuzsanna, Juhász Ignátné szül. Adámcsok Marika, Fekete Józsefné szül. Adámcsok Juczika, Adámcsok Ninuska és Adámcsok Árpád, vejei Dr. Remetey Fülöp Károly, Vujovits György, Juhász Ignátz és Fekete József, unokái, Vujovits Juliska, és Irma és Irén, Juhász Imre, Irén, Juliska, Béla és Kálmán, Fekete Rózsika, Jenő és Ibojka, nem különben számos más rokon és jó barátok nevében is fájdalomtelt szívvel tudatja forrón szeretett s felejtethetetlen férj, illetőleg édes a, a, após, nagy apa, sógor és rokon, Adámcsok Mihály m. á. v. nyug. főkalauznak, folyó évi július hó 24-én reg. 7 órakor életének 64-ik évében és boldog házasságuk 38-ik évében rövid szenvedés következtében történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei folyó hó 26-án d. u. 5 órakor fognak Kossuth-utca 58. számú házból az ág. ev. hely. szertartás szerint beszentelteni és a felső temetőben lévő sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Janik János július hó 23-án, esti 9 órakor, életének 39-ik, házassága 19-ik évében, a halotti szentségek felvétele után elhunyt. A boldogultnak hült tetemei folyó évi július hó 25-én d. u. 4^{1/2} órakor fognak Orczy-utca 25. számú házból a felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise

áldozat az elhunytnak lelki üdvéért július hó 27-én délelőtt 9 órakor lesz a minoriták templomában.

— **Megverték egy agitátort.** A nemzetközi szociálisták elhatározták, hogy az egész országban szétküldik izgató nyomtatványaikát és maguk is elmennek agitálni. S e határozatukat meg is akarták valósítani. Csongrád vármegyén kezdtek, ahová Meisner Jakab apostol látogatott el szociálista evangéliumával. De a békés munkálkodásban eltöltött három utolsó esztendő csodákat mivel Csongrádban is. Az arató-munkások észrevették, hogy rossz utra tértek, amikor a nemzetközi izgatók nagyotmondásai után indultak. Észrevették, hogy ezek a haszonleső, önző emberek az ő nyomorúságukon akarják emelkedni jólétre és szert tenni tekintélyre s hogy kisebb gondjuk is nagyobb a munkás igazi érdekeinek előmozdításánál. Így történt aztán, hogy Meisner urnak előbb szép szóval megmagyarázták, hogy ott kint tágasabb s mikor a dicsvágytól elkapaított nemzetközi népboldogító sehogyan sem akarta megérteni azt, hogy itt rá nincs szükség és tovább kapzaskodott, rettenetesen elpáholták. Ugy vitték be kocsin a szentesi közkórházba.

— **„Aradmegyei földbirtokos.”** Mult évi október 19-én Kohn Sándor ügynök és Rózsa András ál-hírlapíró furfangos módon csapták be Budapesten Babuschet Ferencz esztergályost Kohn azzal a mesével, hogy egy aradmegyei földbirtokos ujonnan épített kastélyának biliárd termét akarja felszerelni, rávette Babuschet, hogy dákókat és biliárd golyókat szállítsán hitelbe. Babuschet ezután elvezette a Pannónia kávéházba s itt Rózsa Andrást, mint az aradmegyei földbirtokost mutatta be neki. Alig hogy kézhez kapták az árukat, nyomban eladták s a pénzen megosztották. Mikor elkövetkezett a fizetés ideje, sem Kohn, sem Rózsa nem akartak tudni semmit a dologról, úgy hogy a becsapott esztergályos kénytelen volt őket csalás büntette miatt feljelenteni. A megindult bünvizsgálat elől Rózsa megszökött s csakis társát, Kohn Sándort tudta a rendőrség letartóztatni. Rózsa ellen most a budapesti büntető törvényszék körözvényt bocsátott ki.

— **A spirituszrobbanás áldozata.** Korsós Mari solti születésű 19 éves cselédleány, aki a napokban Verőczen egy szétrobbant spirituszos üvegtől összeégett, a szenvedett sérülései következtében a Rókus-kórházban meghalt. Szüleinek kérésére a rendőrség nem boncoltatta fel.

— **Tűz Radnán.** Radnai tudósítónk jelenti, hogy tegnap az éjjeli órákban Ruzsa Pál radnai lakos háza ismeretlen okból kigyuladt és leégett. A tüzoltóság csak nehezen bírta a tüzet lokalizálni.

— **Az ominózus virágcsokrok.** A párisi operának egyik kedves táncosnőjét kétszer egymás után oly szerencsétlenség érte, hogy egy napot kellett majdnem lakat mögött töltenie. A kisasszony egy idő óta naponta kap egy imádójától virágcsokrot s a kisasszony azt éjen át egy pohár vízben a nyitott ablakba szokta tenni. Egy napon a csokor egy arra járó békés polgár fejére esett, aki ezt feljelentette a rendőrségnél. A kisasszonyt a vigyázatlanságáért öt frank pénzbüntetésre ítélték. A nők azonban általában, különösen pedig azok, a kik a ballethez tartoznak, nem egy könnyen hagyják abba kedves könnyelműségüket s így történt, hogy egy másik csokor a következő napok egyikén megint egy arra járó békés polgár fejére esett. Ez sem volt szelidebb természetű, mint elődje s a kisasszonyt szintén a rendőrségre czitáltatta. A rendőrtiszt morózus öreg ember volt és nem szerette a táncosnőket. A kisasszonyt visszaeső bűnösnek tartotta s elítélte egy napi börtönbüntetésre. A kisasszonynak szerencsére voltak befolyásos barátai, a kik kivitték porének revízióját s büntetését ismét öt frankra változtatták át. A kisasszony pedig barátjának, ki a csokrokat küldte, a következő levelet írta:

„Kedves barátom, ha virágokat küld, csatoljon mindegyikhez öt frankot is, hogy ne az én zsebemből kelljen a büntetéseket fizetnem. Sokkal egyszerűbb azonban, ha a virágok helyet ékszereket küld. Az ékszereket soha sem teszem a nyitott ablakba, nem eshetnek le a járókelőkre s ha le is esnek, nem idéznek be érette a rendőrségre. Tehát gondolja meg a dolgot. Ugy mondják, hogy az imádó tényleg meggondolta a dolgot s azóta nem küld virágokat, de ékszereket sem.

— **Tömeges letartóztatások.** Varsóban az utóbbi napokban tömeges letartóztatás történt. Mindazokat a kiket a májusi tüntetések alkalmával annak idején letartóztattak és aztán ismét szabadlábra helyeztek — összesen száznál is többen — a rendőrség most ismét fogságba vetette.

— **Sikkasztók figyelmébe.** Nagyon tisztelt és eddig még ismeretlen jövődöbeli sikkasztó urak, önöknek szól e hír, melyet a sürgönyhivatal most adott le Hamburgból, jól figyeljenek tehát. Arról szól a jelentés, hogy ha szorulni találna az a bizonyos kötél nyakuk körül, merre vegyék utjukat, hogy minél hamarabb szabad földön, Amerikában lehessenek. Tehát a Hamburg-amerikai vonal igazgatósága jelenti, hogy a „Deutschland“ nevű új kettős csavaru gőzös, mely e hó 5-én kelt utra Hamburgból Plymouthon keresztül öt nap, 16 óra és 26 percz alatt ért el New-Yorkba. Ez a legnagyobb rekord, mit hajó valaha elért. Nagyon tisztelt és eddig még ismeretlen jövődöbeli sikkasztó urak, ha nyakuk körül szorulna az a bizonyos kötél, jusson eszükbe a Deutschland kettőscsavaru gyorsgőzös.

— **Dinamit-robbanás a lakodalmas házban.** A krassó-szörénymegyei Karlován község java lakossága Stepanesku Illés házában vigadozott vasárnap este, minthogy a házigazda szép leányának, Katának a lakodalmát ünnepelték. Zengett a muzsika, pengett a czimbalom, folyt a tánc javában, az öregek pedig iddogáltak, mikor földet rázó dőrej rázta meg a házat. A táncosok rémültökből összegabalyodtak, ki a földre esett, ki elájult, az öregek is elveszítették a fejüket, az üveg borok csörrenve hulltak a földre. A falak ingtak és itt-ott repedeztek. Mikor az erősebbek a gyengébbeket fölkarolták, akkor kezdtek fürkészni a baj okát, melyet dinamit-robbanás idézett elő. A pinczében ugyanis jókora dinamit volt elrejtve. Az égő kanócot a pincze ablakán dobta be a gonosz kéz. A dinamit felrobbant, de az óriási dördülésen és ijedtségen kívül komoly baj nem történt. Mindössze néhány pohár tört össze és a falak repedtek meg. A fáma azt beszéli, hogy a merényletet a menyasszony egyik imádója, egy tüzer követte el, aki a lakodalmi napon a faluban időzött.

— **Szerencsétlenség gyakorlat közben.** Bécs-Ujhelyről jelentik, hogy tegnap az Ebenfurth és Bécs-Ujhely közötti utvonalon katonai gyakorlat közben sajnálatos szerencsétlenség történt, mely alkalommal több katona megsérült. Midőn egy szekeresz osztály egy vadász őrjárat fedezete alatt a vasuti töltésen akart átvonulni, üldözőik, uhlánok és dragonyosok megtámadták őket és heves harc fejlődött ki közöttük. A vasuti töltés előtt egy huszár lova megbottlott, mire a lovas az esést kikerülendő az átjáró korlátjába kapaszkodott. A korlát azonban letört és az utána rohanó lovasok mind keresztülbuktak e váratlanul támadt akadályon számos katona részben súlyos, részben jelentéktelen sérülést szenvedett.

— **Impresszárió és ujságíró a börtönben.** Berlinből táviratozzák, hogy ott ma orosz állítólagos impresszáriót és Jankovitsch de Jesenite „ujságíró”, mindkettő magyar állampolgár, az ottani büntető bíróság egy évi fogságra ítélte. A két vádlott ellen számos bécsi pinczér tett feljelentést, mert tőlük azzal a biztatással, hogy a párisi vilákiállításra szerződött pinczérék, nagyobb összegű kaucziót csalt ki és azt saját céljaira fordította.

— **Tékozló színészek.** Hogy manap is akadnak még színészek, kik módjukon felül költenek, nem éppen ismeretlen dolog, de azért az is bizonyos, hogy a bohémvér már nem szertelenkedik annyira, mint régen s a legtöbb híres színész elsajátította már a vagyongyűjtés tudományát. Azt tudjuk, hogy Bourbadge Rikárdot, ki Shakespeare idejében a leg-híresebb jellemábrázoló volt, csaknem minden előadás előtt ki kellett váltani az adósok börtönéből és hogy Lecouvreur Adrienne akárhányszor éhesen feküdt le, mert kiadta minden aprópénzét és nem telt neki vacsorára. A mai híres színészeknek, akármilyen tékozlók is, egy ideig még pezsgőre is jut, mert több a hitelük, mint abban az időben, mikor még a polgári társadalmon kívül állóknak tekintették őket. Kean például sokszor zálogba vitte még a parókáit is, mert ámbár nagy jövedelme volt, mégsem maradt soha a gázsínon tul pénze, ellenben Yrving kétszeresen háziur Londonban és van azonkívül terjedelmes birtoka is Skóciában. Sokat költ, de rendszeresen. Groyn Eleonora, kit II. Károly angol király, nem éppen szinpad érdemek elismeréséül, hercegnőnek nevezett ki, olyan pazar természetű volt, hogy csak olyan ágyban aludt, melynek oszlopai gyémántokkal voltak kirakva, de az utolsó fekhelye egy szalmazsák volt valamely londoni kórházban. Guinault Anna francia színésznőnek pedig az volt a mindenesetre nemesebb kedvtelése, hogy az eladó lányoknak teljes kelengyét ajándékozott és néha egy évben száz-nál több fiatal párt is kiházasított. Mielőtt meghalt, a tükörben megnézte magát és így sóhajtott:

— Mikor nem volt semmim, boldog voltam, de a gazdagság ölében üldözött a lelkiismeret, hogy becsület nélkül éltem. Valamit jóvá tettem azzal, hogy fiatal leányoknak egyengettem az utat a tisztességes boldogsághoz — A modern szinpad hősnők, bár a tékozláshoz jelesül értenek, a vagyongyűjtésben sem a legutolsók. Fejedelmi vagyont szereztek Patti Adelina, Lind Jenny, Elszler Fanny, Malibrán asszony, Risztori Adél, de a drámai művésznők között is akadnak sokan, kik szegényen kezdték és gazdagon végezték. Első sorban, mivel a minden áron tékozló színész ma már nem általános szabály, hanem inkább kivétel.

— **Per Guttenberg miatt.** A nemrégiben lezajlott Guttenberg ünnepélyen az *Il Popolo* szocialista lap szerkesztője, Domokos Lajos izgatón beszédet tartott, amiért letartóztatták. Mint most *Triesztből* jelentik a szerkesztőt husznapig tartó vizsgálati fogság után ma kauczió ellenében szabadlábra helyezték. A tárgyalás az innsbrucki esküdtszék előtt fog lefolyni.

— **Balesetek a lóversenyen.** Bécsből táviratozzák, hogy a kottingenbruni futamokban ma két szerencsétlenség történt. *Silvester* nevű ló elbukott és lovasát levetette. Ugyancsak elbukott *Banda* is, melyet *Slimon* lovagolt, a ki könnyebb mérvű agyrázkódást szenvedett.

— **Leány a Dunában.** Budapesti tudósítónk jelenti: Az éjjel a Fazekas-térnél egy cselédnek látszó 20 éves leányt találtak a Duna sekélyes vizében, a ki görcsösen kapaszkodott egyik kezével a part köveibe. A mentők elszállították az eszméletlen leányt a Szent-János-kórházba, a hol azután magához tért s elmondta, hogy *Krapka* Teréznek hívják, 20 éves cseléd s az éjjel a Margit hídról ugrott a Dunába. Tettének okát nem akarja elárulni.

— **A szegény dülő.** Múltános dolgot határozott el az aradi gazdasági szék. A gáji szegény zsellerek részére kiadott „szegény dülő”-beli földeket eddig holdnkint 12 forintért adták ki, pedig ezek a földek igen különböző fajúak. Most új árszabást állapított meg a gazdasági szék; minőség szerint lesz 15, 11, 8 és 6 frtos föld. A gazdasági szék e javaslatát a tanács elé terjeszti.

— **Ma már nem tartozik** lehetetlenségek közé, hogy a legelegánsabb szolid anyagból készült háztartási tárgyakat, melyek minden terített asztal és kredencz díszére válik, egy koronáért lehessen kapni, mert Aradon *Porter* Vilmos koronás áruházában az Andrásy-téren, a Központi szálloda épületében ezen rendkívül árkedvezmény mindenki által igénybe vehető. Ajánlható a t. helybeli és vidéki érdeklődőknek, hogy mielőtt máshova fordul-

nak, tekintsek meg *Porter* ezen gazdagon felszerelt raktárát is. Az említett cikkek egyuttal a leg-szebb és legmutatósbab ajándéktárgyak bármely alkalomra.

— **Nyomor elől a hajálba.** *Kara* János 46 éves budapesti cipész ma a Dunába ugrott, de kimentették. Hat gyermekével nagy nyomorban él, ezért akart meghalni.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

El Párisba!

Az Aradi Közlöny számára írta:

Colomanus.

IV.

Akármit is szabadkoztunk én meg Albert *Salzburgba* ki kellett szállnunk. Pali kartársnak persze nem volt semmi szava. Azért kellett kiszállnunk, mert Paliné őnagyságát édes emlékek fűzték e kies városhoz: itt töltötte a mézes heteket. Pali elrestelkedett, mert szerinte fűződtek ugyan emlékek Salzburghoz, de azt sehogysem akarta belátni, hogy azok olyan felette édesek voltak.

A vezető szerepet Salzburgban átadtuk Palinének. Első utunk a Mozart-szoborhoz vezetett.

— Lássák uraim — mondá a remek szoborra mutatva Paliné — ez a halhatatlan zeneköltő, aki kedvenczem. Ezen a helyen suttogtam el a férjemnek mindazon édes érzelmeket, melyeket a nagy Mozart zenéje lelkemben felébresztett.

— Palikám! — mondám én a maga elé bámuló kartársnak — mit is suttogot akkor néked édes hangon a feleséged?

Pali félre vezetett a szobor tulsó oldalára és itt elmondta.

— Azt sugta, hogy ez az a Mozart aki a Don Juant írta és ha én mernék valaha egy nőre kacsintgatni, akkor tudjam meg, hogy az a pokol, melyben Don Juan elszenvedte büneit paradicsom lesz ahhoz a purgatóriumhoz képest, melyben ő fog engem részesíteni.

Pali előbb körülnézett, hogy élete párja nem veszi-e őt észre, akkor mosoly ül arcára és ezt sugta fülembre: „És ezt nevezi ő édes hangu suttogásnak!”

Innen Paliné elvezetett a nagy templom térre, hogy hallgassuk meg a híres harangjátékokat.

— Palikám! — mondja az elérzékenyült asszony — emlékezel, hogy mikor itt halgtuk a zoltár újatos hangjait és te boldogságtól ittasan megöleltél, hogy mit mondtál akkor nékem?

— No Palikám! — fordultam kíváncsisággal barátomhoz — micsoda könnyelmű kijelentést tettél akkor?

Pali a templom kapujához vonszolt és ott így szólt:

— Azt mondtam magamban: Szeret engem az Isten, mert nem közönséges, hanem zoltárt éneklő hangokkal harangoztak be az én édes függetlenségemnek!

Innen elvezetett Paliné bennünket, a híres lovardába, mely a sziklába van építve és az ülések, a padok a szikla falba vannak kifüggetve.

— Hát itt mi fölött elmékedtél Palikám — kérdezi ironikusan Albert testvér.

— Itt? — mondá Pali — azon elmékedtem, hogy milyen sok hasonlatosság van az ember és a ló között.

— Pali! — szólt közbe szemrehányólag az asszony.

— Semmi fiam, csak úgy mondom. Mert például a ló is be van fogva — no meg én is alaposan be vagyok fogva. A ló is arra megy, amerre a lovas irányítja, no meg én sem megyek mindig arra, amerre akarok.

— Pali! — szólt még keményebben az asszony.

— Semmi fiam — csak úgy mondom, hogy a ló is olykor leveti magáról a lovas, no én is... szeretném!

Az utolsó szónál Pali már fent volt az emeleti páholyban.

A kocsik ezután elhajtattak a Gaiszberg-fogaskerekű vasúthoz. Felmentünk a Gaiszberg-re. Gyönyörű ut, gyönyörű kilátás.

— Micsoda hegy az? — kérdezi Albert testvér a világlátott Pali kartársat.

— Az az én rólam elnevezett hegy.

— Hogy hogy? Kérdezi kíváncsian Paliné. Mikor keresztelték volna azt el a te nevedre?

— Az esküvőnk napján, drága tubiczám.

— Hát mond már, mi annak a hegynek a neve? kérdezem én.

— Mi a neve? Gyere, megsugom: „*Schafsborg*.”

— Ezt Pali ugyan nem mondta hangosan, de annál inkább a meggyőződés hangján.

Estére egy nyári helyiségbe mentünk vacsorázni, ahol tiroli énekesnők hangversenyeztek.

Paliné őnagysága férjét a szinpadnak háttal ültette.

— Palikám, hiszen te nem látsz így semmit?

— Nem is kell! — mondja Paliné.

— Tudjátok miért? mondja elkeseredetten Pali.

— Miért? kérdeztük mindannyian.

— No mert ilyenkor mindig úgy érzem, hogy be jó volna két hétre szalmaözevegynék lenni!

Ennek a kijelentésnek kettős hatása volt. Az egyik hatás az, hogy Paliné a legyezőjével a férje szájára ütött. A másik hatás pedig az volt, hogy Albertné őnagysága az ő férjét is rögtön háttal ültette a szinpadnak.

— Nos anygalkám! — szóltam feleségemhez — hát én ne üljek háttal a szinpadnak?

— Nem! — mondá nyugodt eleganciával az én feleségem. — Neked úgy sem használ, mert ilyenkor még hátul is van szemed.

Igy mult el kellemes incselkedéssel a salzburgi kirándulás napja és korán reggel már tovább robogtunk München felé.

TÖRVENYKEZES.

§ **Bonyolódott bűnügy.** Régen huzódó ügyben hozott ítéletet ma az aradi törvényszék. *Jurisinecz* Péter és *Dalka* Mitru voltak a vádlottak, kiket nemrég a gyilkosság vádjára alól mentettek fel, de most 18 rendbell lopásért elítélték mind a kettőt. Az ügy olyan bonyolódott volt, hogy 17-én egész napon átfolyt a tárgyalás, s a következő napot a törvényszék tanácskozása vette igénybe. Ma hirdették ki az ítéletet, mely össz büntetésül *Jurisinecz* Pétert 3 évi fegyházzal, *Dalka* Mitrut, 2 évi és 6 havi fegyházzal bünteti. Bűnrészes volt még *Mojsze* Vaszilie, ki 7 havi börtönt kapott, míg a negyedik vádlottat, *István* Máriát felmentették. Az első kettőnek vizsgálati fogságukból 1 évet és 2 hónapot számítanak be. *Jurisinecz* védője, azon indokkal, hogy a védencze nem beszámítható felmentését, *Dalka* védője részben felmentésért részben enyhítésért felebezett s mindkettő a vádlottak szabadlábra helyezését kérte. Ezt, az ügyész in-

ditványára, a törvényszék, miután a vádlottak szökésétől tartani lehet, nem adta meg.

§ Felségsértő paraszt. Ritkán előforduló bünpört tárgyalt tegnap a nagyváradi kir. törvényszék. Papp András sarkadi p. rasztember állott a bírák előtt, mert királlysértést követett el. A különben derék magyar ember úgy fedkezett meg magáról, hogy a fia, mióta bevették a „császár fiai“ közé, folyton részegeskedett s botrányokat csinált a faluban, úgy, hogy nem egyszer a község házára vagy a csendőr-laktanyára került, ott intették le a féktelenkedő suhanczot. Így került mult év szeptember 10-ik napján is a fiatal Papp András a csendőrökhez. Felment az öreg s panaszkodott *Szitár Mihály* csendőrmesternek a fiára s e kifakadásában ragadtatta magát a felségsértő kifejezésre. Papp András a törvényszék előtt tagadta bűnét, de rábizonyítottak *Rudmeczai József* csendőr, *B. Nagy István*, *Szücs Imre* rendőrök és *Juhász István* rendőrfelügyelő. A törvényszék a btkv. 140. §-ába ütköző királlysértés vétsége miatt *8 napi fogházra* és egy évi hivatalvesztésre ítélte az öreg Papp Andrást, ki felebbezett.

§ Csombor Imrét felmentették. Csombor Imre üllői uti vendéglősn is beteljesedett a mondas: Senki sem kerüli el a végzetét. Közel 10 éven keresztül titkolta, hogy ő lopta el a negyedmilliót tartalmazó posztiskiztit. Mikor aztán kiderült a régi büne, s a lopott vagyont elkobozták. Csombor Imrének új megélhetési módot kellett keresnie. Egy ideig a reklámból tengette magát, később pedig ráadta magát a bűnre. *Horváth István* mézárós, *Rikker Mihály* molnár és *Schusztér József* halászszal szövetezve egy csalóbandát alakítottak. Eljárás módszerük egyszerű volt. Hiszékeny, együgyű parasztberekkel azzal ámítottak el, hogy hamis pénzt nagymenyiségben adnak kevés valódi pénzért. *Schmidt Gusztáv* tolnai parasztot ily módon csapták be 500 frt erejéig. Felhivták Budapestre s itt elvezették Horváthhoz, akit mint nagyságos *Kisfaludy* Tivadar urat mutattak be neki. Alig hogy leolvasta a hiszékeny paraszt az 500 frtot, megjelent a detektiv Csombor Imre személyében s lefoglalta a pénzt. A banda tagjai természetesen szétrebentek s Schmidt Gotthard örült, hogy elmenekülhetett. A budapesti büntetőtörvényszék mind a négy czinkost 2—2 évi börtönre ítélte csalás büntetéért. A tábla ezt az ítéletet helybenhagyta, de a kir. kuria *Szentirmay* báró előadása alapján ma felmentette őket, mert az elkövetett cselekmény magánvádra üldözendő lévén, ilyen hiányában a vádlottakat felmenteni kellett.

§ Gyilkosság szerelemfeltésből. Weisz Pongrácz vörösvári fiatal bányamunkás halálosan beleszeretett egy *Dernosek Jánosné* nevű öregasszonyba, aki legalább husz évvel volt idősebb nála. Azért választott ilyen vénasszonyt, mert azt hitte, hogy az ilyennek hűségesebb a szíve. Keservesen csalatkozott feltevésében a jámbor legény. Néhány hét múlva rájött, hogy *Dernosekné Hranjár Albert* nevű barátjával megcsalja. — Dühében baltát ragadott s úgy fejbe vágta vetélytársát, hogy szörnyet halt. Azután üzőbe vette a sikoltozva menekülő *Dernoseknét* s bizonyosan leütötte volna ezt is, ha a lármára kirohanó szomszédok le nem fegyverzik. — A véres tett elkövetése után Weisz Pongrácz önként jelentkezett a csendőrségnél. A pestvidéki törvényszék Weisz Pongráczot szándékos emberölésért *hat évi fegyházra* ítélte. A kir. ítéletábla ezt a büntetést helybenhagyta, ellenben a kir. kuria ma *Tóth Gerő* bíró előadása mellett *tíz évi fegyházzal* sújtotta a vetélytárs gyilkosát.

NAPIREND.

Julius 25. Szerda. Róm. kath. naptár: Jakab apostol. — Protestáns naptár: Jakab apostol. — Görög-keleti naptár (julius 12.): Proklusz. — A nap kél 4 óra 14 perczkor, nyugszik 7 óra 26 perczkor. — A hold kél 3 óra 10 perczkor, nyugszik 6 óra 25 perczkor.
Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 758.0 milliméter, délután 2 órakor 758.2 milliméter. — Hőmérsék reg-

gel 7 órakor $^{\circ}$ + 20.6. délután 2 órakor $^{\circ}$ + 28.9. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DN. 4. délután 2 órakor DN. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor többnyire borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 2 milliméter zivatarral.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hősüllyedés, helyenként csapadék, zivatarok.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 óratól délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Erekléy-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Schreyer Harry hangszerkiállítás (Szabadságtér 21.) Nyitva naponta délelőtt 10—12 óráig, délután 3—7 óráig. Bemenet szabad.

Julius 28. Jegyzőválasztás Medgyes-Egyházán.

Julius 30. Aradmegye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Augusztus 15. Tisztiorvosválasztás Eleken.

Szeptember 12 13. Országos pinczergyűlés Aradon.

Vigalmi naptár:

Augusztus 4. Az új-arad-zsigmondházi egyesült önkéntes tuzoltó-egylet táncvigalma (Martini-vendéglő.)

Augusztus 12. Az aradi kereskedők körének napünnepélye (Városliget.)

KÜLÖNFÉLÉK.

□ Papus.

Férfj. Nos szeretném tudni, hogy tulajdonképen ki az ur a háznál!

Nő: Hagyd el, jobban érzed magad, ha nem tudod.

□ **Peking téli szezonja.** Peking most divatos. Pajdalom, nagyon szomorú aktualitások teszik azzá, de bizonyos, hogy mindenki érdekli a rettenetes város iránt. Pichon kínai francia követől még a mult hónap végén levelet kapott a Figaro egy munkatársa. Abban a levélben a követ Peking társadalmi életéről írja többek között a következőket: Nem kell azt hinni, hogy a mennyei birodalomnak a külvilágtól teljesen elzárt fővárosának semmi nemü szórakozása nincsen. Itt is tánczolnak, itt is rendeznek kottilont, hangversenyt, műkedvelői előadást és fényes ünnepeket, éppen úgy, mint Európa nagy városában. Ezen a télen volt kottilón az orosz követnél, továbbá műkedvelői előadásokat rendeztek Labiche, Wolff és Capus darabjaiból és volt „bal paré“ az angol követnél. És itt voltak nemzetközi színelőadások angol, francia és német vigjátékokból. Koncertjeink nagyon gyakran vannak. Igen, Peking immár pusztuló századunknak a végén szórakozóhelylyé alakul át. Hát még mi lesz akkor, amikor transzibériai vasút építését befejezik, s a hálókocsitársaság csakugyan felépítetteti azt a hotelt, amelyet a mennyei birodalom fővárosába tervez. A Jad folyam partján akkor versenyre fog kelni a Bois de Boulogne-nyal s a mi szórakozóhelyeink fiókokat rendeznek majd be Pekingben.

□ Erti a dolgát.

Tiszt: János! Szétszertted a kerékpárt és megtisztítottad alaposan?

János: Igenis, jelentem alásan

Tiszt: Össze is raktad magint?

János: Igenis, jelentem alásan.

Tiszt: Nem veszett, el egyetlen darabka sem.

János: Dehogy veszett, kérem alásan; még meg is maradt vagy egy tuczat.

□ **Kínai ebéd.** A párisi *Matin* a kínai levelezőjétől érdekes levelet közöl. A levél májusban indult el Szi-Miangból és néhány nappal ezelőtt érkezett meg Párisba. A levelező, többek között, azt az ebédet írja le, amelyet a szi-miangi prefektusnál végigevett. Mindenekelőtt megemlíti, hogy kés és villa helyett kis botocskákat tettek az asztalra és egyikkel kellett az öblös levestálakból kihalászni az ételt, valahányszor a kis, nyél nélkül való kanálhoz hasonló tányér kiürült. A menü következő volt: Előételek: egész rák, zeller, pisztácia, füstölt sonka, szeletekre vágott hal, káposzta, retek, főtt tyuk-zuza, földi mogyoró.

Azután jöttek a következő sorrendben a különböző ételek, amelyek legnagyobb része huslevesben uszik:

Czápa uszósárnya levesben, gyöngö bambusznád-hajtás levesben, rák, nenufár (vízi lilium) levesben, kacska levesben, gomba le-

vesben, metélt tészta, sült hat, vízben főtt rizs, sütemény rizsből, sütemény fehérrépából.

Ital: rizsbor, amelyet mindig melegen szolgálnak fel. A *Matin* levelezője azt állítja, hogy ennek az ize olyan, mint a burgonyapálinkáé. Különben pedig azt mondja, hogy a kínai konyha nem olyan rossz, mint amilyen a hite.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, július 24.

Az aratást, úgy szólván, befejezték. Legnagyobb dolgot a behordás ad, mely szünetel nem ösmer.

A buza igen jó minőségű és aránylag jól fizetett.

A kapásnövényekre jó volna az eső, mert a nagy forróság ártalmára lehet s különösen a tengerit félti a gazdaközönség, melynek ára tartósan szilárd.

Igen csekély behozatal, melyet a vizimolnárak vásároltak össze, természetesen 30—40 fillérrel többet fizetve a napi árnál.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, *korona* értékben:

1-ső minőségű buza 6.40—6.50.

Uj-buza 6.20—6.30.

Tengeri 5.50—5.60.

Rozs névleges jegyzés 5.20.

Uj-árpa 4.50.

Zab névleges jegyzés 4.50.

Az irányzat kellemesebb.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 24.

Délitőzsde. Auzakinálat bőséges, vételkedv jó. Szilárd irányzat mellett 28.000 métermázsa kerüli forgalomba, szilárdan meghatározott 5 fillérig magasabb áron. Egyéb gabonaművekben kevés forgalom. Időjárás változó, szeles.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.57— 7.58
Rozs októberre	6.69— 6.70
Zab októberre	5.17— 5.18
Tengeri júliusra	5.95— 5.96
Tengeri augusztusra	5.92— 5.93
Tengeri 1901. májusra	4.71— 4.72
Repcze augusztusra	13.20— —

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	7.66— 7.67
Rozs októberre	6.74— 6.75
Zab októberre	5.18— 5.19
Tengeri júliusra	— — — —
Tengeri augusztusra	5.96— 5.97
Tengeri 1901. májusra	4.75— 4.76
Repcze augusztusra	— — — —

Zárul 4 órakor:

	korona
Osztrák hitelrészvény	674.25
Magyar hitelrészvény	693.50
Leszámitolóbank részvény	453.—
Rima-Murányi vasúti részvény	518.50
Osztrák-magyar államvasúti részvény	660.50
Közúti vasút	597.—
Városi villamos vasút részvény	290.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. július 24.

Magyar aranyjárdék 4 $\frac{1}{2}$ %	96.20
Magyar koronajárdék 4 $\frac{1}{2}$ %	90.90
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ %	100.50
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ %	99.60
Magyar keleti vasút	97.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	90.50
Magyar italmegváltási kötvény	93.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeregménysorsjegy kölcsön	158.50
Tiszazabályozási és szegedi kölcsön	138.50
Osztrák papírjárdék	97.50
Osztrák járdék ezüst	97.25
Osztrák járdék arany	96.25
Koronajárdék	96.75
1860-iki államsorsjegyek	134.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1730.—
Magyar hitelbank részvény	691.50
Osztrák hitelintézet részvény	675.—
Osztrák-magyar államvasút	660.—
20 frankos arany (Napoleonkor).	19.31
Német birodalmi márka	118.50
London	242.80
Páris	96.55

S z e s z ü z l e t.

— Julius 24. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter $\frac{1}{2}$ %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 11 korona metermázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Julius 24. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 90 — 91 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 94 — 96 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 94 — 95 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 93 — 94 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 94 — 96 fillérig. Közép páronként 240—280 kilogramm sulyban 94 — 95 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 93 — 94 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára $\frac{4}{10}$ vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sortélszám. Julius 21-én volt készlet 42965 darab, július 22-én főlhajtatott 922 darab, július 22-én elszállított 1185 darab, július 23-án maradt készletben 42702 darab. Uzlet: Csöndes.

REGÉNY-CSARNOK.

Modern Ophélie.

— Regény. —

Fordította: **Liptai Imre.**

[12]

(Folytatás.)

Amikor Zsófia és az unokaöccse a kastély közelébe értek, már messziről meglátták, hogy nagy társaság van a terrazon és Sergius szíve elkezdett hevesebben dobogni.

— Itt van? — kérde lézas izgatottsággal, habár idegességét igyekezett elpalástolni.

Feodorowna rögtön előre sietett a csoportból, oda lépett Pereoverzin asszonyhoz és följajánlotta, hogy majd a belső szobákba vezeti. Itt aztán összetalálkozott az egész elite-társasággal.

A hercegnő tuláradó szeretetreméltósággal viseltetett a generális asszony irányában, akinek a látogatását az egész környéken nagy megtiszteltetésnek vette mindenki és akit először volt alkalma a kastélyában üdvözölni.

— Mindenki türelmetlenül várta az ön javaslatát, Gundurrow ur, — mondá Aglaé az ő kegyes mosolyával Sergiushoz. — a próbák már javában folynak és a színészek már csaknem tudják a szerepeiket a másik darabból, azt hiszem: „Szmítokin“ a neve. Menjen rögtön a színházba, ön is Ziablin, ott bizonyára jobban fog mulatni, mint az ilyen öreg asszony társaságában, mint amilyen én vagyok.

A megszólított minden felelet helyett csak rámeresztette nagy szeméit, melyek szeretetteljes szemrehányást fejeztek ki, de nem mozdult a helyéről.

— Milyen pompás asszony, — gondolta Gundurrow. Aztán tiszteletteljesen megcsókolva a feléje nyújtott szorgalmas, gazdagon felgyűrűzött kezét s nyugodt léptekkel elhagyta a boudoirt. Alig volt azonban egyedül, elkezdett rohanni és a lépcsőkön négyesével ugrott le.

A színházban nagy zene-bona volt. Egy próbát kellett volna megtartani, de senki sem hallgatott a másikra. Mindegyik a másikat hajszolta és céltalanul szaladgáltak ide-oda és zürzavaros lármá töltötte be a termet. A rendező akit külön e célra a moszkvai színházból hozattak, már teljesen berekedt a sok kiabálástól és úgy szaladgált le s föl, mintha részeg lett volna.

— Rassia, Mania, Borcikow! Katia, Nadia, Moscha, Waria! — kiáltotta teletorokból azoknak a színészeknek a neveit, akiknek az első jelenetben kellett szerepelniök. Aztán a színészek kiabáltak: „Én következem?“

— Természetesen.
— Bocsánat, nem hallottam.
— Waria, Waria! Ki játsza Wariát hölgyeim?

— Nincs itt.
— No és mit játszol te?
— Nadiát.
— Oh Istenem, hisz a te szereped van nálam. De hát hol van az enyém? . . . Ki látta a szerepemet?

— Csend, hölgyeim és uraim, egy kis csendet kérek. Esküszöm, az ember saját szavait sem hallja! Igazán pokoli lármát csinálnak, — ismételte a rendező könyörgő hangon.

— Ha azt hiszi, hogy én ilyen dolgokat is elmondok, hát nagyon csalódik, — protestált Olga sipító hangon. Követelem, hogy ezt törüljék a szerepemből.

— De akkor mit csinálják a felelettel, — siránkozott Walkowszky.

Lina egy kis padon ült és Ásaninnal mulatozott. Lélekszakadva jött Gundurrow. Valami megsgugta neki, hogy róla beszéltek. El nem titkolt örömmel, de anélkül, hogy kezét nyujtotta volna neki, melegen üdvözölte a leány. Gundurwnak már előbb föltűnt, hogy a leány senkinek sem nyujtja a kezét és ez neki nagyon tetszett, mert úgy gondolkodott, hogy az ilyen leány nem is lehet eléggé tartózkodó.

— Most jöttél? — kérde barátja.
— Ezelőtt egy félórával a nénémmel.
— Á! Nénje is itt van? — tudakozódott Lina repeső örömmel.

Ekkor toppant be az a kövér egyenruhás alak, akivel Gundurrow már az erdőben találkozott. Egyenesen a hercegnő felé tartott és hízkelő hangon megszólította:

— Engedje meg hercegnő, hogy legmélyebb tiszteletemet kifejezhessem és engedje meg, hogy arra kérjem, hogy jó indulatából, melylyel leányomat elhalmozza, nekem is juttasson egy részt.

— Mit akar ezzel mondani Akulin? — kérde Lina kissé hűvös modorban.

— Egy kis szerepet kérnék. Akármilyen kis szerepet. Legfőbb vágyam, hogy én is részt vehessek a színi előadásban. Én tudniillik született színész vagyok és nézze, mit csinált belőlem a kegyetlen végzet.

— Igen, hogyne, ismerve nagy színészi talentumát kiosztjuk önre Polonius szerepét, — mondá Ásanin, aki sietve ragadta meg az alkalmat, hogy Olga apjának a jóindulatát a maga részére bizosítsa.

— Csakugyan? Hát Shakespeare-darabot játszanak? Hiszen ez legfőbb vágyam. Majd meglássa, hogy becsületére leszek önöknek! — kiáltá lelkesültün a rendőrtiszviselő, erősen szorongatva a fiatal impresszárió kezeit.

Lina egy kisé elfordult.
— Megyek a néniéhez, — mondá Gundurownak. Ezzel fölemelkedett és kiment a színházból, a fiatal ember pedig Akulint a pokolba kívánta, mert meg volt győződve, hogy ő üzte el a hercegnőt.

(Folytatása következik.)

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Vass Géza.

Aradi nyári szinkör.

Szerdán, 1900. évi július hó 25-én:

Szólik a direkczió.

Francia bohózat 3 felvonásban. Irta: Beaulien G. Fordította: Rajkay István.

SZEMÉLYEK:

Moutengrain . Gaál Gyula.	Celeste, neje . Angyal Ilka.
Cassignol . . . László Gy.	Clodimar . . . Palágyi L.
Dubocal . . . Mezei Péter.	Mitouflet . . . Czako V.
Beausole . . . Fenyéri Mór.	Durand . . . Hajnal D.
Grenouillet . Gáthy K.	József, szolga . Palóczy Pál.
Billebois . . . Bács Károly.	Katon . . . . . Turchányi O.

Kezdete 8 órakor.

IDEGENEK ARADON.

— Julius 24. —

Fehér Kereszt szálloda. Zuckman Mórítz kereskedő Taucz. — Wertheimer József utazó Bécs. — Zinner B. utazó Bécs. — Thurnegesse Frigyes tisztt Bécs. — Dr. Lang Jenő ügyvéd Szeged. — Arnold József kereskedő Szeged. — Kempfner Béla utazó Budapest. — Breyer Gyula utazó Bécs. — Grojer Antal utazó Brünn. — Weisz József utazó Budapest. — Grünberg János utazó Bécs. — Kern Gusztáv utazó Prága. — Buchwald Jenő kereskedő Komárom. — Lenk Gyula utazó Budapest. — Bruk Alfréd utazó Bécs. — Aufricht József utazó Bruk. **Vass szálloda.** Kereszturi Aladár tanár Lugos. — Katzer Adam téglagyáros Mezőberény. — Nacht Viktor intéző Zimbró. — Beinfeld C. M. utazó Bécs. Nigru Demeter magánzó Belényes. — Kohn József kereskedő Szalonta. — Nemesciu Juliu diák Brasso. — Staneszku Mihály diák Ploest. — Weisz Bernát utazó Bécs. — Klein Ignác kereskedő Kisoda. — Lefkovic Mór utazó Budapest. — Lemberger Lajos utazó Budapest. — Lukács Márton utazó Budapest.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáról este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6:20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.03	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesről szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

KATONAHANGVERSENY.

Ma szerdán este

KÁNYA GÉZA

sör-csarnokának kerti helyiségében

a 33. gyalogezred zenekara karmesterük vezénylete alatt

HANGVERSENYT

rendez válogatott műsrral.

A nagyjérdemű közönség becses pártfogását kéri

Kiváló tisztelettel:

KÁNYA GÉZA,
vendéglő-tulajdonos.

Hétfőn, július hó 30-án

KRAMBERGER PAULA

8 tagból álló

nőizenekara

8 napon át fog játszani szabad bemenet mellett.

2393—1900. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvényhatóságánál egy 1400 korona tiszti fizetéssel és lakbérletmennyel javadalmazott irodai segédtségi állás üresedésbe jövén, azokat kik ezen állást elnyerni óhajtják, s az 1883. évi I. t. cz. 19. szakaszában előírt minősítéssel bírnak, felhívom, hogy pályázati kérvényüket hivatalomhoz a folyó évi augusztus hó 6-ig bemutassák.

Aradon, 1900. évi július hó 16-án.

Salacz,
királyi tanácsos
polgármester.

Magy kir. államvasutak.

97186—900. sz.

Hirdetmény.

ezzenel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fehérneműek, botok, napernyők, esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon és következő napokon tartandó nyilvános árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adni.

Arad állomáson f. é. július hó 31-én d. e. 9 órakor.

Budapest, 1900. július hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

27190. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesithetlen és fölös szállitmányok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghivatik.

állomás	1900. július
Debreczen	23-án
Kolozsvár	23-án
Csaba	23-án
Budapest Józsefv.	24-én
Kecskemét	24-én
Eszék	24-én
Szabadka	25-én
Zágráb	25-én
Pápa	25-én
Budapest ny. p. n.	26-án
Arad	26-án
Nagyvárad	26-án
Szatmár	30-án
Miskolcz göm. p. u.	30-án
Pozsony	30-án
Győr	31-én
Veszprém	31-én.

Budapest, 1900. július hó 1-én.

Az igazgatóság.

10309—1900. khsz.

Hirdetmény.

Hubert József aradilakos Hajó-utca 1. szám alatti telkén egy szappan és gyertyafőző felállíthatására telep engedély iránt folyamodván, az 1884. XII. t. cz. 27. §-a értelmében a telep helyszíni tárgyalására határidőül folyó évi július hó 24-én d. u. 5 órája kitűzetik, a melyre az érdekeltek ez uton is meghivatnak azon észrevétellel, hogy a telep helyszíni és tervrajza, valamint az üzem módjának leírása a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál folyó évi július hó 24-ig mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező s a netáni észrevételek irásban ugyanott, előszóval megadig a helyszíni tárgyalás alkalmával megtehető, mert amennyiben ilyenek nem emeltetnének, s ha köztekintetek gátlólag fel nem merülendnek, a telep engedély az idézett törvény 30. §-a rendelkezéséhez képest ki fog adni.

Arad, 1900. évi július hó 19-én.

Green,
alkapitány.

Magy. kir. államvasutak.

58284—900. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére 1900. évi augusztus hó 1-től. 1901. évi hó 31-ig illetőleg 1902. év végéig különféle méretű csiszolókorongokból felmerülő szükségletének szállitását biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet, nevezete-

sen: Norton-féle, Vulcán-féle, nas-cos csiszolóból és carborundum anyagból készült csiszoló-korongokra.

A kiírás tárgyát képező egyes méretű csiszoló-korongokat előtűntető jegyzék, mely egyszersmind ajánlati mintául szolgál, valamint a szállitásokra vonatkozó részletes módzatok, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest Andrassy-ut 73. sz. II. emelet 47. ajtó sz. ingyen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított ivenkint egy koronás magy. kir. okmány bélyeggel elátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. évi július hó 31-ki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályában átadandók, illetőleg posta útján oda küldendők és a hirték ezen külczim-mel látandó el:

„Ajánlat csiszoló-korongok szállitására 58284—900. számhoz.”

Bánatpénzül az ajánlt áruk egy évi értékének 5%-át készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1900 évi július hó 30-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és részletes módzatok bemutatása mellett állitattak ki, végül olyanok, melyek után bánatpénz nem tétetett le, nem vételnek figyelembe.

Budapest, 1900. június hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomát nem díjaztatik.)

T. Cz.

Csupán egy kísérlet és meggyőződik, hogy nyomtatványokban szebbet, jobbat és olcsóbbat már nem lehet kívánni! . . . . .

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája
(Csanádi-palota) . . . . .

Telefon 151. sz.

Aradi képviselő:
RÉVÉSZ NÁNDOR
Szabadság-tér 20.

Báll meghívók, hangulatkeltő színekben . . . . .
Körlevelek, litografikus szépségben . . . . .
Árjegyzékek, pontos áttekintéssel . . . . .
Számológépek, praktikus rendszer szerint . . . . .
Esküvői jelentések, meglepő választékban . . . . .
Névjegyek, divatosak és secessiósak . . . . .
Plakátok, az új század reklámjának megfelelően.
Ügyvédi nyomtatványok mindig készletben . . . . .

Pontosság . . . . .

Olcsó árak. . . . .

Diszkrét izlés . . . . .

Egy a jegyzői teendőkben

s különösen

az adóügyben

teljesen jártas s önállóan dolgozni képes egyén, évi 1000 korona fixfizetéssel

azonnal alkalmazást nyerhet

s szorgalmához képest mellékjövedelemben is részesíttetni fog. Folyamodók okmányai kéretnek.

Uj-Szt.-Anna, 1900. július hó 23-án.

Zorád Ferencz,
községi jegyző.

2142

697—1900. végrh. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a borosjenői kir. járásbíró 1900. évi Sp. II. 19/3. számú végzése következtében, Dr. Német János aradi ügyvéd által képviselt Weisz József pankotai lakos javára, Vincze Károly borosjenői lakos ellen 8 kor. 40 fill. s jár. erejéig 1900. évi június hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2165 koronára becsült szoba butor, gazdasági eszközök, cséplőgép, gőzmozdony, 2 drb. lóból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a borosjenői kir. bíróság V. 389/1. számú végzése folytán 8 kor. 40 fill. tőkekövetelés és addig összesen 23 kor. 40 fillben bíróilag már megállapított költségek erejéig Borosjenőn, alperes lakásán leendő eszközlésére 1900. évi július hó 26-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik — és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Borosjenőn, 1900. évi július hó 13-án.

Bogye Gábor,
kir. bír. végrehajtó.

I. minőségű

fali téglát

ezer darabonként

26 korona 40 fill.

és

fedélcserép téglát

ezer darabonként

22 Kor.-ért

ajánl

2145

Kaiser Ádám

mezőberényi téglagyáros

tetszés szerinti mennyiségben, Mező-Berény vasuti állomásra szállítva és ott saját felelőssége mellett vasuti kocsiba rakva.

Aradvármegye alispánjától.

17698. szám.

Pályázat.

Az eleki járási tisztiorvosi állás áthelyezés folytán megüresedvén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása: 1500 korona évi fizetés és 200 korona uti átalány.

Székhely: Elek község.

Felhivatnak a pályázni kívánók, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 9. §-a és a 80099—893. számú miniszteri szabályrendelet értelmében kellően felszerelt kérvényüket 1900. évi aug. hó 15-ig Aradvármegye főispánjához nyújtsák be.

Aradon, 1900. július 5-én.

Az alispán távollétében:

Schill,
főjegyző.

2084

Birtok eladás.

1. Egy kis birtok 33 magy. hold 1100□ gazdasági épületekkel, nagy kerttel, az aradi határban, örök áron eladó, minden berendezéssel. Ára: 12000 frt. Átvehető 6000 frt betáblázott adóssággal.

2. Egy kis birtok 58 kataszt. hold á 1600□ épületekkel, örök áron eladó, ára 25000 frt. Aradtól egy órányira fekszik, elsőrendű föld.

3. Egy kisebb birtok 190 magy. hold 1100□ gazdasági épületekkel, lakházzal és kerttel, örök áron eladó, ára 50000 frt. Vételhez 15000 frt kívántatik, a többi 15 éven belül fizetendő 5% kamattal. Aradtól egy órányira fekszik.

4. Egy birtok 330 kataszt. hold á 1600□ lakházzal, épületekkel, örök áron eladó, ára 85000 frt. 30000 frt átvehető betáblázott bankpénzben. A vételhez 20000 frt kívántatik, a szerződés aláírásakor, a többi fizethető 10—15 éven belül.

5. Egy kis birtok 210 kataszt. hold 1600□ kevés épületekkel, egy tagba, elsőrendű föld, ára 95000 frt. A vételhez 35000 frt kívántatik, a többi több éven belül 5% kamattal lehet törleszteni. A föld Dombegyházán van.

6. Egy nemes birtok 1000 kataszt. hold 1600□ lakházzal, gazdasági épületekkel, 400 drb. szarvasmarha részére istállóval, magtárral, cseléd lakházzal, örök áron eladó. Artézi kuttal is el van látva. — Kukoricza kotárka. — A vasuti állomástól 15 percnyire fekszik. — Ára: 300 frt holdankint. — Előnyös fizetési feltételek.

7. Egy birtok 1100 kataszt. hold á 1600□ fele szántó, fele részben erdő, részben kaszáló és legelő, lakház és elegendő gazdasági épületek, örök áron eladó, ára: 110 frt holdankint. A birtok Aradvármegyében fekszik, fekvése dombos és lapályos. A vasuti állomástól 1½ órányira csinált országuton fekszik. Vételhez 20000 frt kívántatik, a többi törlesztésre fizetendő.

8. Egy nemesi nagy birtok Aradvármegyében, 3400 kataszt. hold á 1600□ — ¼-ed része őserdő vegyes fákkal, továbbá ősfákkal, uri lakház nagy kerttel, cselédlakházakkal, istállókkal, gazd. épületekkel és nagy „fundus instructussal“ és mindenféle felszereléssel, örök áron eladó. Ára: 90 frt holdankint, beleértve mindent, a mi a birtokhoz tartozik. Nagyon kedvező fizetési feltételek.

9. Egy nemesi birtok Aradvármegyében, 545 magyar hold á 1100□ uri lakkal, gazd. épületekkel, disznófiadzó istállókcal, örök áron eladó. Fekszik egy tagban. Ára 100,000 forint. 40,000 frt amortizáció betáblázva. Állomáshoz közel fekszik.

Bővebbet:

Rozenberg Károlynál,

Eötvös-utca 12. (az udvarban jobbra.)

Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés!

„AFRODITIN“

mellszépítő, a háremhölgyek csodahatású laurus-irja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjui üdeségét, ruganyos teltségét. A testbört bársony-lágyágúvá és selyemfényűvé varázsolja. Ezen csodahatású ír gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégléy ára használati utasítással 4 korona. **Törvényesen védve.** A pénzbeküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában **Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88. sz.**